

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHËTËTËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
НА ТЕМА „ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА“

04 2025 00 14

Скопје, јуни 2026 година

СОДРЖИНА

Резиме	1
1. Вовед	4
2. Опис на предметот и опфат на ревизијата	7
3. Наоди	10
3.1. Правна рамка, програмски и плански документи	10
3.2. Остварување на права од парична помош од социјална заштита и надзор над истите	15
4. Заклучок.....	47
5. Нагласување на прашања од неизвесност.....	47
6. Останати прашања	49
7. Препораки.....	52

Прилози:

Прилог број 1 - Преглед на законски и подзаконски акти за остварување на правата на парична помош од социјална заштита

Прилог број 2 - Корисници на права на парична помош од социјална заштита и пензија

Прилог број 3 - Учество на корисници на Гарантирана минимална помош во активни мерки за вработување и услуги за посредување и советување

Прилог број 4 – Преглед за склучени спогодби за враќање на неосновано исплатени средства и износ на вратени средства во период 01.01.2022 - 30.09.2025 година

Прилог број 5 - Просечен број на корисници на права од социјална заштита по стручен работник по Центар за социјални работи за 2024 година

Прилог број 6 - Забелешки по Нацрт извештај

Прилог број 7 – Одговор на забелешки по Нацрт извештај

Список на кратенки

АВРСМ	Агенција за вработување на Република Северна Македонија
Влада	Влада на Република Северна Македонија
ГМП	Гарантирана минимална помош
ЗСЗ	Закон за социјалната заштита
МСПДМ	Министерство за социјална политика, демографија и млади ¹
МЦСР	ЈУ Меѓуопштински центри за социјални работи
МВР	Министерство за внатрешни работи
НРС	Национална развојна стратегија на Република Северна Македонија 2024–2044 година
ФПИОСМ	Фонд за пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија
ЦСР	Центар за социјални работи
ЈЗУ	Јавна здравствена установа
ОЈОГОКК	Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција
СП	Социјална пензија - право на социјална сигурност на стари лица
УЈП	Управа за јавни приходи
ЦВ	Центар за вработување

---

¹ Со Законот за изменување и дополнување на Законот за Организација и работа на органите на државната управа, („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 124/24), Министерството за труд и социјална политика, продолжува да работи како Министерство за социјална политика, демографија и млади.

Поимник на термини

Социјален ризик	Состојба која има потенцијал да го отежни или оневозможи непреченото социјалното функционирање на поединецот, семејството и одредена група, која може да дојде во потреба од социјална помош. Основните социјални ризици на кои е изложен поединецот во смисла на Законот за социјалната заштита се: мајчинство, болест, старост, смрт, повреда и попреченост
Домаќинство	Едночлено домаќинство или заедница на членови на семејството, како и други роднини меѓу кои не постои законска обврска за меѓусебно издржување, кои заеднички живеат, придонесуваат, стопанисуваат и трошат
Материјално необезбедено домаќинство	Домаќинство чија вкупна просечна висина на сите приходи на сите членови на домаќинството по сите основи во последните три месеци пред поднесување на барањето за остварување на правото и во текот на користењето на правото е пониска од висината на утврдената ГМП
Лице со попреченост	Лице кое има долготрајни телесни, интелектуални, ментални или сетилни нарушувања кои во интеракција со различни пречки може да го спречат неговото целосно и ефикасно учество во општеството на еднаква основа со другите
Старо лице	Лице со навршени 65 години живот
Индивидуален план	План за промена на животната ситуација, односно однесувањето на корисникот, изработен врз основа на сеопфатна проценка на потребите, проблемите и ресурсите во договор со корисникот и членовите на неговото семејство, а со цел надминување на неповолните животни околности
Тријажер	Стручен работник во центар за социјална работа кој врши првичен прием, проценка и упатување на корисникот заради остварување права на парична помош и/или услуги
Бартелов индекс	Стандардизирана скала за проценка на степенот на самостојност на пациентот при извршување на основните активности од секојдневниот живот

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број:22-588/4
Дата: 05.06.2026

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на усогласеност на тема: „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ кај Министерството за социјална политика, демографија и млади.

Со опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување ревизорски техники и методологија, стекнавме разумно уверување да го изразиме следниот заклучок:

Врз основа на извршената ревизија заклучивме дека системот и активностите за остварување, исплата и контрола на правата од социјална заштита не се во согласност во сите материјални аспекти со релевантната законска и подзаконска регулатива.

Анализата на правната и стратешката рамка во социјалната заштита укажува на недоречености и неусогласености во подзаконските акти, како и ограничена имплементација на стратешките документи, што влијае врз правната сигурност, конзистентната примена на прописите и ефективност на системот на социјална заштита. Во 2024 година по основ на парични права исплатени се 10.003.289 илјади денари на просечен број од 113.666 корисници на социјални права што претставува 15% од вкупните расходи на Министерството за социјална политика демографија и млади. Исплатите во периодот од 2022 до 2024 година бележат тренд на пораст од околу 30%, што укажува на растечки тренд на зафаќање на средства од буџетот. Утврдивме слабости во постапките за остварување на правата како што е некомплетна документација, непочитување на пропишаните услови за остварување на правата, изостанување на непосреден увид и недоволно преиспитување на правата како и значајни слабости во системската размена на податоците по службена должност со надлежните институции кои влијаат врз остварувањето на правата.

Со ревизијата ги опфативме областите поврзани со правната рамка, програмски и плански документи и остварувањето на правата од парична помош од социјална заштита и надзор над истите.

Анализата на **правната и стратешката рамка во социјалната заштита** укажува на повеќе недоречености, неусогласености и системски слабости што влијаат врз

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

1

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ефикасноста и законитоста на системот. Утврдивме повеќе неусогласености меѓу правилниците и обрасците на барањата за остварување права, особено во делот на документацијата што треба да се прибавува по службена должност, што создаваат административна недоследност и можност за различна примена во пракса. **Националната програма за развој на социјалната заштита 2022–2032** поставува среднорочна и долгорочна рамка на предвидени активности и мерки, но истата бележи ограничена имплементација и не е воспоставен предвидениот координативен механизам за нејзино следење и евалуација. Годишните програми и стратешките планови претежно имаат буџетски карактер, без систематска аналитичка основа, мерливи индикатори и проценка на ефектите, што ја ограничува нивната улога во управување со реформите.

И покрај уредената законска и подзаконска рамка, во Министерството за социјална политика демографија и млади и во Центрите за социјална заштита **недостасуваат процедури со целосно документиран процес** од поднесување на барање до исплата. Кај постапките за остварување на правата утврдивме слабости во однос на некомплетна документација и непочитување на законските критериуми. Дел од правата се остварени без целосно исполнување на условите и без задолжителна документација, а утврдивме и пропусти во спроведувањето на постапката, како што се изостанување на непосреден увид во домаќинството, недоволно или неспроведено годишно преиспитување на правата и некомплетност на службената евиденција. Во постапките за остварување на правата, најголем дел од документацијата Центрите за социјална работа ја прибавуваат по службена должност, сепак, обезбедувањето на овие податоци претставува предизвик, при што утврдените слабости во размената на информации влијаат врз навременото и правилно остварување на правата. Поради слабости во системските контроли и службената размена/преземање на податоци по службена должност за 2024 година утврдивме 235 корисници кои истовремено, неосновано стекнале, односно користеле права од социјална заштита и пензија, за што неосновано исплатени се 14.536 илјади денари од кои: 10.763 илјади денари на 190 корисници по основ на гарантирана минимална помош, 426 илјади денари по основ на траен надоместок на 5 корисници и 3.347 илјади денари по основ на правото на социјална сигурност на старите лица кај 40 корисници. Кај правото на социјалната сигурност за старите лица утврдивме 11 корисници кои го оствариле правото без исполнување на условот за возрасната граница и по тој основ неосновано исплатени се 3.211 илјади денари. Дополнително, кај 12 корисници во интегрираниот информациски систем не се прикажани податоци дека невработеното лице користи паричен надоместок заради невработеност, поради што не се донесени решенија за престанок или намалување на износот на гарантираната минимална помош и по овој основ утврдивме неоснована исплата во износ од 740 илјади денари.

Постојат слабости во постапката за враќање на неосновано исплатени средства, поради недостиг на јасни насоки и отсуство на евиденција за системско следење на наплатата, што влијае врз ненавремена и нецелосна наплата на побарувањата. Секторот за социјална заштита при Министерството за социјална политика демографија и млади не врши анализа на податоците од Центрите за социјална работа и не ја реализира во целост својата улога во креирање и следење на социјалните политики, што влијае врз квалитетот и ефикасноста на системот. Несоодветните и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

2

лошите услови за работа и чување на документација во дел од Центрите за социјална работа го зголемуваат ризикот од неправилности и губење/оштетување на документацијата. Инспекцискиот надзор не се спроведува врз основа на целосна евиденција на проценката на ризик, не ги опфаќа сите права со редовен надзор, а намалувањето на редовните инспекции за сметка на вонредните создава можност од намалување на неговата ефикасност во откривање и спречување на неправилности.

Во делот на **Нагласување на прашања** известивме за нерамномерна распределба и оптовареност со предмети на кадровските ресурси по Центрите за социјална работа, како и за покренати постапки пред надлежните органи поради незаконитости и сомнеж за неосновани исплати при остварување на правото на социјална сигурност за стари лица.

Во **Останати прашања** известуваме за недоволната прецизност во Законот за социјалната заштита во делот на спроведување на непосредниот увид во домаќинствата што може да доведе до нееднаква примена и одолговлекување на постапките, додека пак Законот за социјална сигурност на старите лица не содржи јасна одредба за враќање на неосновано примени средства, што создава правна недореченост и ризик од неправилна употреба на буџетски средства. Известивме и за преклопување на корисничката основа помеѓу надоместоците за попреченост, помош и нега од друго лице и услуги во домот како и за отсуство на системска размена или преземање на податоци по службена должност за лицата кои работат без заснован работен однос или престојуваат во странство.

За надминување на утврдените состојби дадени се препораки за унапредување на правната рамка, програмското планирање, постапките за остварување на правата од парична помош и надзорот над нивната исплата, со цел поефикасно и поефективно користење на буџетските средства и намалување на оптоварувањето на системот на социјална заштита.

Од страна на министерот за социјална политика, демографија и млади, г. Фатмир Лимани, доставени се забелешки по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор, истите се разгледани и утврдено е дека четири забелешки претставуваат известување, една забелешка делумно се прифаќа и три забелешки не се прифаќаат поради недоставени дополнителни докази кои би имале влијание на утврдените состојби.

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на усогласеност на тема „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“, кај Министерството за социјална политика, демографија и млади, за период од 2022 заклучно со месец јуни 2025 година.
- 1.2. Ревизијата на усогласеност од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година, донесена согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Ревизијата на усогласеност на тема: „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ ги опфаќа активностите поврзани со остварување на правата на парична помош од социјална заштита во Република Северна Македонија и нивната исплата која се реализира преку ЦСР во рамките на МСПДМ. Темата на ревизијата е поврзана и со остварување на целите за одржлив развој кои се утврдени од страна на Обединетите нации и се промовирани како „Глобални цели за одржлив развој“ и истите претставуваат една од приоритетните цели на Државниот завод за ревизија согласно Стратешкиот план за ревизија за периодот 2024 – 2027 година и тоа:

Цел 1 - Нема сиромаштија - Да се стави крај на сиромаштијата во сите нејзини форми насекаде на сите возрасти. Имплементирање на национално соодветни системи и мерки за социјална заштита за сите, вклучително и постигнување значителна покриеност на сиромашните и ранливите категории на граѓани.

Цел 10- Намалена нееднаквост - Обезбедувањето правични и транспарентни плаќања за социјална помош ги намалува социоекономските нееднаквости и гарантира поддршка за маргинализираното население.

Темата на ревизијата е поврзана и со стратешките определби утврдени во Националната развојна стратегија на Република Северна Македонија 2024–2044 година. Во стратешка област – „Владеене во служба на граѓаните“ приоритет на НРС е зајакнување на транспарентноста, ефикасноста и интегритетот на системите за социјална заштита. Ревизијата се фокусира на подобрување на системите за да се обезбеди точна, навремена и правична распределба на правата за социјална заштита, придонесувајќи за доверба на јавноста и институционалната ефективност. Исто така во стратешката област – „Одржлив развој и еластично општество“ приоритет на НРС е обезбедување на долгорочна одржливост на системите за социјална заштита.

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку, мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните, со цел: промовирање и одржување на социјалната сигурност на граѓаните, спречување на социјалната исклученост, подобрување на квалитетот на животот на граѓаните и зајакнување на капацитетите на граѓаните

за водење независен, активен и продуктивен живот.

Дејноста на социјалната заштита се обезбедува преку остварување на права на парична помош од социјална заштита и обезбедување на социјални услуги и други мерки утврдени со Закон за социјалната заштита.

Со овој закон се уредуваат системот, организацијата, корисниците, правата на парична помош и социјалните услуги, постапките за остварување на правата и користење на услугите, вршење на дејноста на социјалната заштита, кадрите, финансирањето и надзорот над и други прашања од значење за вршењето на дејноста на социјалната заштита.

Клучна институција на национално ниво за планирање и развој на политиките на социјалната заштита е МСПДМ, кое е надлежно да им обезбеди на граѓаните ефикасно и законско остварување на нивните уставно загарантирани права. МСПДМ во рамките на своите надлежности развива национална политика за социјална заштита, подготвува закони и други прописи, развива, координира и администрира национални програми и проекти за социјална заштита, обезбедува финансиски средства и врши исплата по права од социјална заштита, издава дозвола за вршење работи од социјална заштита на правни и физички лица, врши надзор над работењето на установите и други работи поврзани со социјалната заштита.

Постапката на остварување на правата од социјална заштита се спроведува преку ЈУ Центри за социјални работи, кои одлучуваат и носат решение за исплата на правата. На територијата на Република Северна Македонија постојат триесет (30) ЈУ ЦСР и шест Служби за парични права од социјална заштита на подрачјето на територијата на Град Скопје и тоа во: Центар, Карпош, Гази Баба, Кисела Вода, Чаир и Шуто Оризари.

Корисници на социјална заштита, според овој закон, се државјани на Република Северна Македонија кои имаат постојано живеалиште во Република Северна Македонија и странците кои имаат регулиран постојан престој во Република Северна Македонија, согласно со закон. Исплатата на правата од социјалната и детската заштита се реализира преку Потпрограма 50 – Надоместоци за социјална заштита, Потпрограма 51 - Надоместоци за цивилни инвалиди од војната, Потпрограма 52 – Надоместоци за детска заштита, Потпрограма 53 – Надоместоци за борци и воени инвалиди, Потпрограма 54 – Надоместоци за заштита на бегалци и азиланти, преку разделот на МСПДМ.

Со ревизијата ги опфативме потпрограмите 50, 51 и 54, односно правата на парична помош од социјална заштита кои се од значење за темата на оваа ревизија, прикажани во Инфографик број 1.

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
 КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Инфографик број 1 – Права од парична помош од социјална заштита опфатени со ревизијата

Табела број 1 - Структура и учество на надоместоците за правата од социјалната и детска заштита во државниот и буџетот на МСПДМ (2022–2024)

Година	Вкупен државен буџет (со вклучени ребаланси)	Вкупен буџет на МСПДМ (Расходи на основен буџет)	Буџет на МСПДМ - Надоместоци и права од социјална област	во 000 денари	
				Учество на правата во вкупниот државен буџет	Учество на права во вкупен буџет на МСПДМ
2022	245.759.000	52.410.183	13.235.843	5%	25%
2023	282.051.000	52.810.904	13.172.000	5%	25%
2024	318.150.000	64.241.806	14.571.539	5%	23%

Исплатата на правата на парична помош од социјална заштита е одговорност на раководството на Министерството за социјална политика, демографија и млади застапувана од:

- г. Фатмир Лимани, министер од 24.06.2024 година;
- г. Ѓоко Велковски, министер од 29.01.2024 година до 23.06.2024 година и
- г-ѓа Јована Тренчевска, министер од 17.01.2022 година до 28.01.2024 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на внатрешни контроли кои што се релевантни за исплатата на правата на парична помош од социјална заштита. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации се во согласност со релевантната законска и подзаконска регулатива, договори и воспоставени политики.

1.4. Одговорност на ревизорите е врз основа на извршената ревизија, да изразат заклучок за тоа дали активностите, трансакциите и информациите кои се однесуваат на постапката на остварување на правата од социјална заштита и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

6

нивната исплата во сите материјални аспекти се во согласност со законската и подзаконската регулатива, упатства, договори и воспоставени политики.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI)² и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на усогласеност со цел да добиеме разумно уверување за предметот на ревизија. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и процената на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на исплатата на правата од социјална заштита, со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на субјектот. Веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашиот ревизорски заклучок.

2. Опис на предметот и опфат на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на усогласеност на тема: **„Исплата на права на парична помош од социјална заштита“** е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување и да издаде заклучок за тоа дали активностите, трансакциите и информациите поврзани со остварување на правата на парична помош од социјална заштита и нивната исплата во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска и подзаконска регулатива, упатства, договори и воспоставени политики.

2.2. Ревизорските активности кои ревизорскиот тим ги спроведе во субјектот предмет на ревизија беа насочени кон следните области:

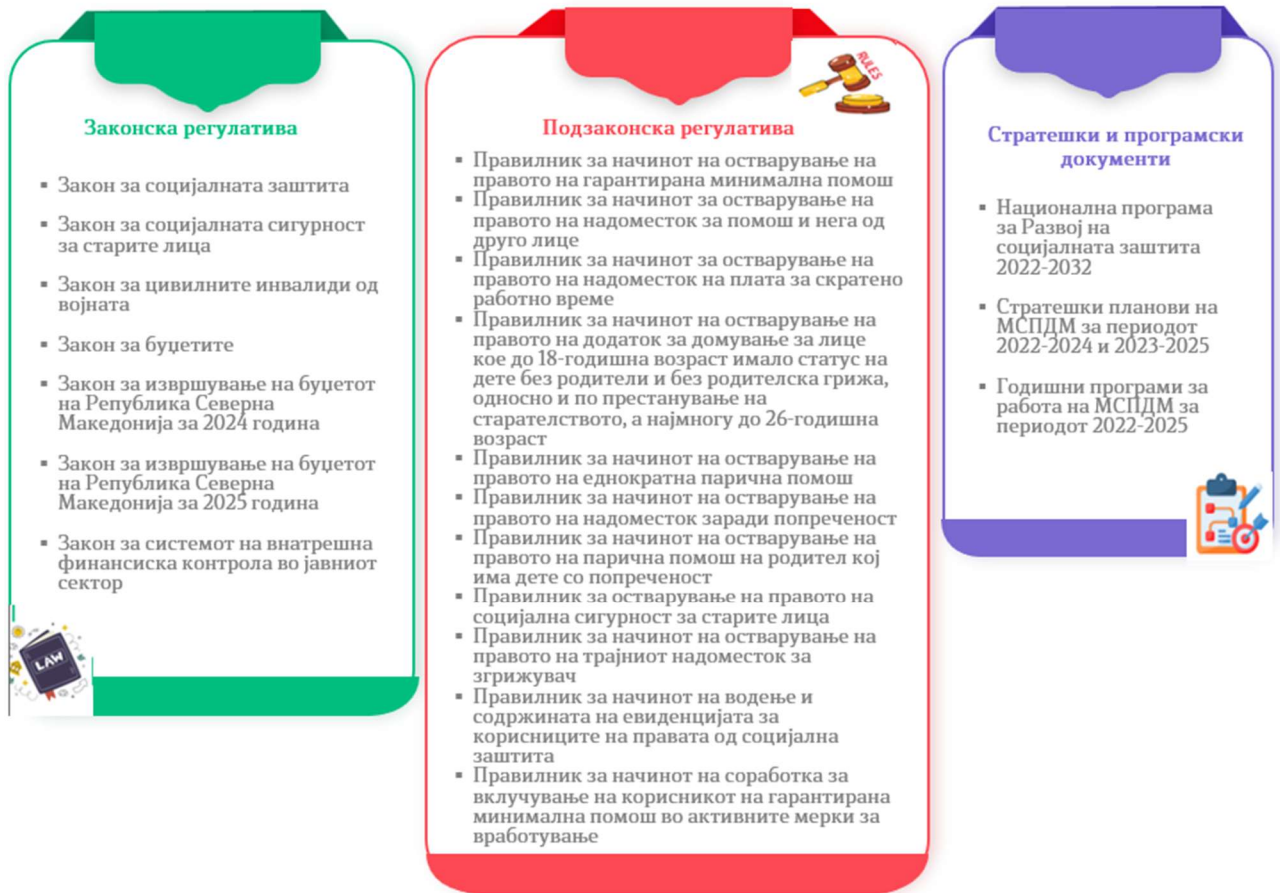
- Правна рамка, програмски и плански документи и
- Остварување и исплата на права од парична помош од социјална заштита и надзор над истите.

2.3. Ревизијата на усогласеност на тема „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ е спроведена согласно критериумите прикажани на Инфографик број 2:

---

² ISSAI 100 „Основни принципи на ревизија во јавниот сектор“, ISSAI 400 „Принципи на ревизија на усогласеност“ и ISSAI 4000 „Стандард за ревизија на усогласеност“

Инфографик број 2 – Правна и стратешка рамка за исплата на права од социјална заштита (Прилог број 1)

2.4. Основни методи кои се применети во ревизијата на усогласеност за обезбедување на доволно релевантни докази се: проучување и анализа на законска и подзаконска регулатива, проверка на документација за остварување и исплата на права, анализа на донесени решенија за остварени права, интервјуа со надлежни лица, тестови на клучни контроли, физичко набљудување и аналитички постапки.

2.5. Со цел да добиеме пошироки информации и податоци за темата на ревизијата, во однос на остварувањето на правата од социјална заштита со теренска посета ги опфативме МЦСР Скопје кој опфаќа шест служби за остварување на права од парична помош и тоа: Карпош, Гази Баба, Кисела Вода, Чаир, Центар, Шуто Оризари како и пет МЦСР низ државата: Тетово, Куманово, Прилеп, Битола и Штип каде што извршивме увид во избран примерок на предмети од остварени права на социјална заштита и друга документација. Дополнително за потребите од извршување на анализи опфатени се осумнаесет ЦСР преку обезбедување на потребна документација за остварени права од социјална заштита и донесени решенија за престанок на правата. Извршивме детални тестирања на примерок од 580 предмети по основ на остварени права од социјална заштита, како и дополнителен увид во 239 предмети. Спроведени се интервјуа со надлежни и/или одговорни лица во МЦСР и службите за остварување на права од парична помош во рамките на МЦСР Скопје.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

8

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Ревизијата го опфати периодот од 2022 заклучно со месец јуни 2025 година, но одредени прашања, настани и анализи се опфатени и последователно до денот на известување од извршената ревизија.

- 2.6. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 15.10.2025 – 19.02.2026 година кај Министерството за социјална политика, демографија и млади од тим на Државниот завод за ревизија во состав:
- м-р Љубица Тошевска – помошник на главниот државен ревизор и овластен државен ревизор;
  - Албане Чупи – раководител на ревизија (по овластување) и овластен државен ревизор;
  - Даниела Тодоровска – раководител на ревизорска екипа, самостоен ревизор и овластен државен ревизор;
  - м-р Исамедин Мурати – виш ревизор и
  - Катерина Караманова – ревизор.
- 2.7. Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со одговорните лица на субјектот предмет на ревизија одржан на 19.02.2026 година.

Од страна на министерот за социјална политика, демографија и млади, г. Фатмир Лимани доставени се забелешки по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор, заведени во Државниот завод за ревизија под број 22-588/3 од 08.05.2026 година. Забелешките се однесуваат на точките: 3.1.1 став 1 алинеја 1, точка 3.1.4 став 2, точка 3.2.3 став 3 алинеја 1, точка 3.2.3 став 3 алинеја 4, точка 3.2.3. став 3 алинеја 5, точка 6.1. алинеја 2 и на препораките 10 и 11.

Добиените забелешки се разгледани од страна на овластениот државен ревизор и утврдено е дека забелешките на точка 3.1.1., став 1, алинеја 1, точка 3.1.4. став 2, точка 3.2.3. став 3, алинеја 1 и на препораката број 11, претставуваат известување, забелешката на точката 3.2.3. став 3, алинеја 4 делумно се прифаќа, во насока на терминологско допрецизирање и забелешките на точка 3.2.3. став 3 алинеја 5, точка 6.1. алинеја 2 и на препораката број 10, не се прифаќаат поради не доставени дополнителни докази кои би имале влијание на утврдените состојби.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

_____

3. Наоди

Утврдени се следните состојби:

3.1. Правна рамка, програмски и плански документи

3.1.1. Законска и подзаконската регулатива

Со Законот за социјалната заштита се уредуваат системот, организацијата и корисниците на социјалната заштита, правата на парична помош и социјалните услуги, постапките за остварување на правата и користење на услугите, вршењето на дејноста, кадрите, финансирањето и надзорот, како и други прашања од значење за вршењето на дејноста на социјалната заштита. Утврдените слабости и недоречености на ЗСЗ се истакнати во точка 6 од овој извештај во делот Останати прашања.

Врз основа на анализа на подзаконските акти кои ги уредуваат критериумите и условите за доделување на правата од социјална помош ги утврдивме следните состојби:

- постои неусогласеност помеѓу одредбите од **Правилникот за начинот на остварување на ГМП и содржината на образецот на Барање за остварување на правото**. Имено, согласно член 7 од Правилникот, документот потврда за исплата на воена инвалиднина³, ЦСР го прибавува по службена должност, преку електронска размена на податоци со надлежните институции или во писмена форма. Слично, согласно член 7 став 1 точка 15, договорот за давање на земјоделско земјиште на плодуживање сопственост на Република Северна Македонија, исто така се прибавува по службена должност од страна на ЦСР. Меѓутоа, во образецот на Барање за остварување на правото, во точка 6 „Прилози кон барањето кои ги доставува носителот“, е наведено дека потврдата за исплата на воена инвалиднина⁴ и договорот за земјоделско земјиште⁵ треба да ги достави самиот подносител на барањето;
- неусогласеност помеѓу одредбите од **Правилникот за начинот на утврдување на приходите, имотот и имотните права за остварување на правото на социјална сигурност за старите лица** и содржината на образецот на Барање за остварување на правото на социјална сигурност за старите лица. Согласно член 6 став 1 точка 15 од Правилникот, потврдата за исплата на воена инвалиднина ЦСР ја прибавува по службена должност, преку електронска размена на податоци со надлежните институции или во писмена форма, а во истиот член подолу е предвидена да се прибавува и од страна на самиот подносител односно да ја достави при поднесување на барањето. Исто така во образецот на Барањето не е предвиден⁶, документ кој треба да се обезбеди од барателот;

---

³ став 1 точка 20

⁴ (точка 8)

⁵ (точка 6)

⁶ точка 13 – потврда од банка за штеден влог

- постои неусогласеност помеѓу одредбите од **Правилникот за остварување на правото на додаток за домување** и содржината на образецот на Барање. Согласно член 10, став 1 од Правилникот, одредени документи⁷ ЦСР треба да ги прибавува по службена должност, преку електронска размена на податоци со надлежните институции или по службен пат. Од друга страна пак, во образецот на Барање е наведено дека дел од овие документи ги доставува самиот подносител⁸ и
- неусогласеност помеѓу одредбите од **Правилникот за начинот на остварување на правото на парична помош за родител кој има дете со попреченост** и содржината на образецот на Барање. Согласно член 4, став 1, точки 2, 3, 4, 5 и 7, ЦСР е должен по службена должност да ги прибавува потребните документи⁹. Меѓутоа, во образецот на Барање овие документи се наведени како прилози кои треба да ги достави самиот подносител.

Горенаведените состојби создаваат правна и административна недоследност, доведуваат до различна примена во пракса и може да го оптовари барателот на правото со административни обврски. Исто така, може да се одолговлечи постапката или да се одбие корисникот поради недоставување на документи кои институцијата е должна да ги обезбеди по службена должност односно да влијае на решавањето на правото.

Истакнуваме дека во август 2025 година склучен е договор¹⁰ за консултантски услуги помеѓу МСПДМ и меѓународен експерт, со цел обезбедување високо стручни анализи и препораки во развојот и унапредувањето на социјалниот систем, во рамки на Вториот проект за подобрување на социјалните услуги (SSIP2¹¹), имплементиран од министерството со поддршка на Меѓународната банка за обнова и развој.

Согласно договорот, консултантот се обврзува да спроведе сеопфатна и доказно заснована анализа на постојните парични бенефиции и социјални услуги, да изготви детални извештаи со јасни и применливи препораки и да предложи модели за унапредување на ефективноста, праведноста и фискалната одржливост на системот.

3.1.2. Програмски, стратешки и плански документи за развој на социјалната заштита

МСПДМ ја планира и спроведува социјалната заштита преку повеќе стратешки, програмски и оперативни документи со различен временски опфат. Во нив се

---

⁷ точка 1 – доказ дека не користи стан под закуп во сопственост на Република Северна Македонија, точка 3 – уверение за остварени приходи од УЈП, точка 4 – имотен лист, точка 5 – потврда дека не поседува недвижен имот, точка 8 – документ за исплатена плата, пензија или друго редовно примање во последните три месеци, и точка 9 – извод од матична книга на родени и венчани.

⁸ точка 1, 3, 6 и 8 од барањето.

⁹ извод од матична книга на родените за родителот и за детето, извод од матична книга на венчаните, потврда од надлежен суд за преземање на родителското право над детето, како и потврда од ФПИОМ дека родителот, по наполнување на законската возраст, не користи право на пензија

¹⁰ Договор бр.10-6025/1 од 08.08.2025 година.

¹¹ Social Services Improvement Project II – Втор проект за подобрување на социјалните услуги

утврдуваат цели, мерки, индикатори, носители и рокови, додека финансиските импликации не секогаш се целосно прикажани или меѓусебно усогласени.

Централен долгорочен стратешки документ во областа на социјалната заштита претставува **Националната програма за развој на социјалната заштита 2022–2032**, која ја поставува визијата за одржлив, инклузивен систем ориентиран кон корисникот. Програмата предвидува јакнење на институционалната рамка, процеси на децентрализација, развој на човечките ресурси, дигитализација и меѓусекторска соработка меѓу системите на социјална заштита, пазарот на труд, образованието и здравството. Дополнително, се утврдуваат приоритети поврзани со поправедна и поефикасна парична помош, развој на социјалните услуги, воспоставување стандарди за квалитет, зајакнат надзор и зголемена транспарентност.

Во сегментот на паричната помош, Програмата има за цел преку реализација на предвидените активности да се подобрат позициите на ранливите категории, да се зајакне поврзаноста со активните мерки за вработување и да се интегрираат правата и услугите во единствен електронски систем. Посебен акцент се става на **дигитализацијата на управните постапки** (вovedување на систем за електронска апликација) за остварување на паричните права и услугите од социјална заштита, при што министерството и ЦСР се определени како главни имплементатори, а мерката е планирана како долгорочен процес. Сепак и по три години од донесувањето на Програмата, не се започнати конкретни активности за нејзина реализација што влијае врз одложување на реформите и навремената реализација на поставените стратешки цели.

Како дополнителна клучна мерка се издвојува воспоставувањето база на податоци, односно **Социјален регистар** на баратели, одбиени баратели и корисници на парична помош и социјални услуги, кој би се користел за планирање превентивни политики и зголемување на опфатот на ранливите групи. Иако МСПДМ и ЦСР се задолжени за негово воспоставување на среден рок, активности за имплементација на оваа мерка досега **не се започнати**.

Програмата предвидува и **континуирани активности за вклучување на работоспособните невработени лица – корисници на парична социјална помош - на пазарот на труд**, преку координирано дејствување на ЦСР и центрите за вработување, односно МСПДМ и АВРСМ. Иако нормативната рамка во оваа насока е воспоставена, практичната реализација на мерките се одвива со ограничена динамика и недоволна ефикасност, поради што оваа цел сè уште **не е постигната** што влијае врз недоволна интеграција на корисниците во пазарот на труд и зголемена зависност од парични надоместоци.

Од мерките кои досега се реализирани се издвојува укинувањето на старосната граница од 65 години за користење на додатокот за попреченост и додатокот за помош и нега од друго лице, со што се унапредува пристапот до права за постарите лица со попреченост. Сепак, вториот дел од мерката – интегрирањето на двата надоместока во еден – сè уште **не е отпочнат**.

Како клучен фактор за ограничената имплементација на Националната програма се идентификува **непостоењето функционален координативен механизам**, предвиден во самиот документ. Според Програмата, МСПДМ, како

главен носител, треба да воспостави систем за координација на стратешките активности, а министерот да формира **Координативно тело** задолжено за следење и евалуација на спроведувањето, со учество на претставници од централните и локалните институции, установите за социјална заштита, давателите на услуги и стручните организации.

На ова тело, според одредбите во програмата му се доверени суштински функции, вклучително и подготовка на годишни оперативни планови, спроведување најмалку една годишна евалуација на напредокот, користење интерни и екстерни ресурси за оценување на реализацијата, идентификување на проблемите во имплементацијата, предлагање ревизии на Програмата и доставување редовни извештаи до Владата. До периодот на известување од ревизијата, **не беа доставени докази за негово формирање и функционирање**, како што се одлуки за формирање, записници од состаноци, донесени заклучоци или изработени извештаи. Не постоењето на ефективен координативен механизам претставува една од главните причини за одложената реализација на планираните активности и реформи предвидени со овој долгорочен стратешки документ и отсуство на системско следење на спроведувањето на Програмата.

На среднорочно ниво, Владата преку годишните програми за работа ги инкорпорира прашањата од социјалната заштита во рамките на пошироките економско-социјални приоритети, при што МСПДМ настапува како предлагач на мерките. Притоа, во значителен дел од мерките не се обезбедува целосна информација за фискалните импликации на предложените активности. Извршената анализа укажува дека во овие документи доминираат активности од формален карактер, како донесување годишни програми и извештаи за нивна реализација, без соодветна елаборација на постигнатите резултати и ефекти. Наведените состојби укажуваат на слабости во системот на стратешко и програмско управување во областа на социјалната заштита, што влијае врз ефикасноста, координацијата и постигнувањето на предвидените резултати.

- 3.1.3. **Стратешките планови** на МСПДМ за периодите 2022–2024 и 2023–2025 година ја дефинираат оперативната рамка за функционирање на министерството, при што во рамките на програмата „Социјална сигурност“ се предвидуваат мерки насочени кон најранливите категории на население. Утврдивме дека кај планирањето на паричните надоместоци **не се прават систематски анализи на потребите и активностите, ниту претходни проценки на ефектите од предложените активности**. Средствата се третираат како буџетска ставка, а нивниот пораст не секогаш произлегува од аналитичко планирање засновано на податоци. Идентични слабости утврдивме и во годишните планови за работа. Во Стратешкиот план 2024–2026 година, исплатите на паричните права формално се вклучени како активности за реализација на програмата за социјална заштита, при што по поединечно право се наведуваат проценки за бројот на корисници и вкупниот потребен износ на средства. Овој пристап дополнително потврдува дека паричните права се третираат претежно како

растечка буџетска категорија, **без паралелно креирање на политики и мерки за активно управување** со оваа структура на расходи.

Анализата на годишните програми за остварување на дејноста на социјалната заштита, кои Владата ги донесува по предлог на МСПДМ, покажува дека истите во суштина претставуваат повторување на постојните парични права кои се финансираат преку Потпрограма 50 – надоместоци за социјална заштита, без дополнителна аналитичка разработка, проценка на потребите или оценка на ефектите од нивното спроведување. Во програмите се наведуваат правата што ќе се финансираат¹², без разграничување по видови права и информации за планиран број на корисници, таргетирање, очекувани резултати, индикатори за успешност и образложение на висината на планираните средства.

Врз основа на анализата за периодот 2022–2025 година, утврдивме дека само во Програмата за развој на социјалната заштита за 2022 година е предвидено зголемување на висината на надоместокот за попреченост за 15%, што претставува и единствена конкретна активност поврзана со паричните права.

Ваквиот пристап упатува дека годишните програми првенствено се користат како инструмент за буџетско евидентирање на постојните законски обврски, **а не како плански документи за управување со политиките во социјалната заштита**. Отсуството на систематска аналитичка основа, јасна врска со долгорочните стратешки цели и дефинирани мерливи резултати ја ограничува нивната улога во насочување на реформските процеси и го зголемува ризикот средствата да се распределуваат без соодветна проценка на реалните потреби и постигнатите ефекти.

3.1.4. Согласно член 254 од ЗСЗ, министерот, го пропишува начинот на водење и содржина на евиденцијата за корисниците на правата од социјалната заштита и документацијата за стручната работа. Со донесениот Правилник¹³ утврдено е дека институциите се должни да обезбедат целосно, ажурно и систематизирано водење на податоците, како во пишана така и во електронска форма преку интегриран информациски систем, со воспоставување индивидуални досиеја за секој корисник.

Согласно одредбите од Правилникот, целокупната документација, поднесоци, изјави и записници поврзани со постапките за остварување и користење на правото на парична помош од социјална заштита, за корисникот и членовите на неговото семејство/домаќинство, треба да се преземаат од воспоставените електронски бази на податоци или да се скенираат и да бидат составен дел од електронското досие. **Утврдивме дека не сите ЦСР доследно ја спроведуваат оваа обврска, односно дел од нив не ја скенираат и не ја прикачуваат целокупната релевантна документација во електронските досиеја на**

---

¹² гарантирана минимална помош, надоместок поради попреченост, надоместок за помош и нега од друго лице, надоместок на плата за скратено работно време, додаток за домување, траен надоместок, еднократна парична помош, здравствена заштита, трошоци за згрижување, сместување во установи и парична помош за стари лица.

¹³ Правилник за начинот на водење и содржината на евиденцијата за корисниците на правата од социјална заштита.

корисниците. Исто така, во одредени ЦСР утврдивме дека ниту хартиените досиеја не ја содржат целокупната документација, односно недостигаат докази за прибавените податоци по службена должност. Поради тоа, за да се добие целосна и јасна слика за законитоста на остварувањето на правото, неопходно е паралелно да се изврши увид и во хартиеното и во електронското досие. Од извршениот теренски увид во ЦСР, како главна причина за ваквото постапување го идентификувавме преголемиот обем на работа во одделни центри, недоволната кадровска екипираност, што се потврдува и преку односот помеѓу систематизираните и пополнетите работни места, како и фактот дека во одредени ЦСР истите стручни работници истовремено пристапуваат кон решавање на барања и за парични права и за услуги од социјална заштита. Наведената состојба резултира со ограничена можност за целосен и навремен увид во потребната документација преку електронското, но и хартиеното досие, што го намалува нивото на транспарентност и следење на постапките, ја отежнува контролата и надзорот и го зголемува ризикот од неправилно или нецелосно утврдување на правата.

3.2. Остварување на права од парична помош од социјална заштита и надзор над истите

3.2.1. Финансиски показатели, внатрешни процедури и постапки за остварување на правата

Од вкупно исплатените права од областа на социјалната заштита во форма на парични надоместоци, вклучително и исплатите по основ на здравствена заштита, во текот на 2024 година се исплатени средства во вкупен износ од 10.003.289 илјади денари, што претставува 15% од вкупните расходи на МСПДМ. Овие средства се однесуваат на просечен број од 113.666 корисници на социјални права

Табела број 2 – Исплатени средства за парични надоместоци по законска основа за период 2022–2024 година

Година	2022		2023		2024	
	просечен број на корисници	износ	просечен број на корисници	износ	просечен број на корисници	износ
Права на парична помош од социјална заштита						
Гарантирана минимална помош	36.198	3.183.825	35.546	3.328.602	34.319	3.519.805
Надоместок заради попреченост	9.811	766.874	9.973	881.412	10.556	1.038.977
Надоместок за помош и нега од друго лице	47.118	2.740.431	50.414	3.311.335	55.230	3.969.694
Надоместок на плата за скратено работно време	263	31.636	296	38.705	345	51.543
Додаток за домување	23	1.897	15	1.257	11	1.006

во 000 денари

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Траен надоместок	160	16.461	181	20.735	213	27.275
Еднократна парична помош	459	31.419	466	36.349	350	29.442
Право на социјална сигурност за старите лица	10.484	885.340	11.695	1.110.222	12.503	1.310.626
Права на цивилните инвалиди од војната	149	52.751	134	52.366	124	53.646
Социјална заштита на азиланти	20	2.640	18	2.204	15	1.275
Вкупно	104.685	7.713.274	108.738	8.783.187	113.666	10.003.289

Трендот од 2022 до 2024 година покажува зголемување на бројот на корисници и исплатени средства кај повеќето права од парична помош од социјална заштита. Имено, бројот на корисници на ГМП благо се намалил за околу 5% (од 36.198 на 34.319), додека исплатите кај ова право пораснале за 10%. Најизразен пораст е забележан кај надоместокот за помош и нега од друго лице, каде бројот на корисници се зголемил за 17% (од 47.118 на 55.230), а исплатите се зголемиле за 45%. Исплатите за надоместокот за попреченост се зголемиле за 35%, додека бројот на корисници расте за 7%. Одредени права бележат благ тренд на намалување на бројот на корисници а со тоа и на исплатените средства (еднократна парична помош, права на цивилните инвалиди од војната и социјална заштита на азиланти). Вкупните средства исплатени за сите права се зголемиле за околу 30% (од 7.713.274 илјади денари на 10.003.289 илјади денари), што укажува на растечки тренд на зафаќање на средства од буџетот, што покрај порастот на бројот на корисници се должи и на усогласувањето со трошоците за живот.

Остварувањето на правата на парична помош од социјална заштита започнува со поднесување на барање за остварување на правото од страна на барателот ЦСР во местото на живеење на лицето, односно неговото престојувалиште, а постапката се спроведува во рамките на ЦСР. За уредување на овие активности покрај одредбите на законската регулатива донесени се и подзаконски акти – правилници за секој вид на право поединечно (**Прилог број 1**). Образецот на барање и потребната документација за остварување на правото се пропишани во рамките на подзаконските акти за секој вид на право. По утврдување на правото и донесување на решение за остварување на право исплатата до корисниците се реализира од страна на МСПДМ.

Иако постапката, условите и критериумите за остварување на правата и висината на паричните надоместоци се уредени со законската и подзаконската регулатива, утврдивме дека **МСПДМ нема донесено внатрешни процедури** со кои би се уредил процесот на исплата на правата од социјална заштита, начинот на комуникација и преземање на податоците за исплата по корисници од страна на ЦСР, како и воспоставување на соодветни контроли при исплатата. Притоа, не е уреден делот на финансиското работење и контролите врз финансиската документација поврзана со исплатата на паричните права. Отсуството на процедури резултира со немање целосно дефиниран и документиран процес од

моментот на поднесување на барањето за остварување на правото, па сè до неговата исплата, со јасно утврдени надлежности, одговорности и комуникација помеѓу ЦСР и МСПДМ.

Утврдивме дека ниту ЦСР немаат донесено внатрешни процедури со кои би се уредил начинот на работа и постапување при остварување на овие права, со исклучок на два ЦСР¹⁴ кои донесоа процедури во периодот на вршење, односно известување од ревизијата. Поточно, не се донесени внатрешни процедури со јасно дефинирани внатрешни контроли и разграничување на надлежностите и одговорностите во фазите на прием и обработка на барањата, комплетирање на документацијата, донесување решенија за одобрување или одбивање на барањата, како и контроли поврзани со процесот на исплата.

Наведените состојби не се во согласност со членовите 7 и 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола¹⁵, како и со членовите 8 и 15 од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор¹⁶, согласно кои раководителот на субјектот е должен да воведо внатрешни контроли и пропише процедури за работа, да обезбеди документирање на сите активности и трансакции, како и за соодветно разграничување на должностите и одговорностите. Отсуството на вакви процедури и контроли создава ризик воспоставениот систем за остварување и исплата на правата на парична помош од социјалната заштита да не обезбеди целосна точност, навременост и усогласеност со законската регулатива, како и соодветна поделба на надлежностите помеѓу вклучените институции.

3.2.2. Гарантирана минимална помош

Право на ГМП има домаќинство кое е материјално необезбедено и нема во сопственост имот и имотни права од кои може да се издржува. Висината на правото на ГМП се пресметува како основица за еден член на домаќинството, зголемена за коефициенти од еквивалентната скала за другите членови на домаќинството предвидени во член 29 од Законот за социјална заштита, а најмногу за пет члена во домаќинството. ЦСР го определува носителот на правото на ГМП. Правата на парична помош од социјална заштита се остваруваат од денот на поднесувањето на барањето.

Висина на ГМП по член на домаќинство, 2022-2025 година

(во денари)

¹⁴ МЦСР Тетово – Интерно упатство со јасно пропишани процедури за текот на процесот во остварувањето на правата од социјална и детска заштита на корисниците во ЈУ МЦСР Тетово бр.03-401/1 од 20.11.2025 година и МЦСР Прилеп – бр.03-551/1 од 26.02.2026 година.

¹⁵ („Службен весник на Република Македонија“ број 90/9...147/17)

¹⁶ („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 255/24.)

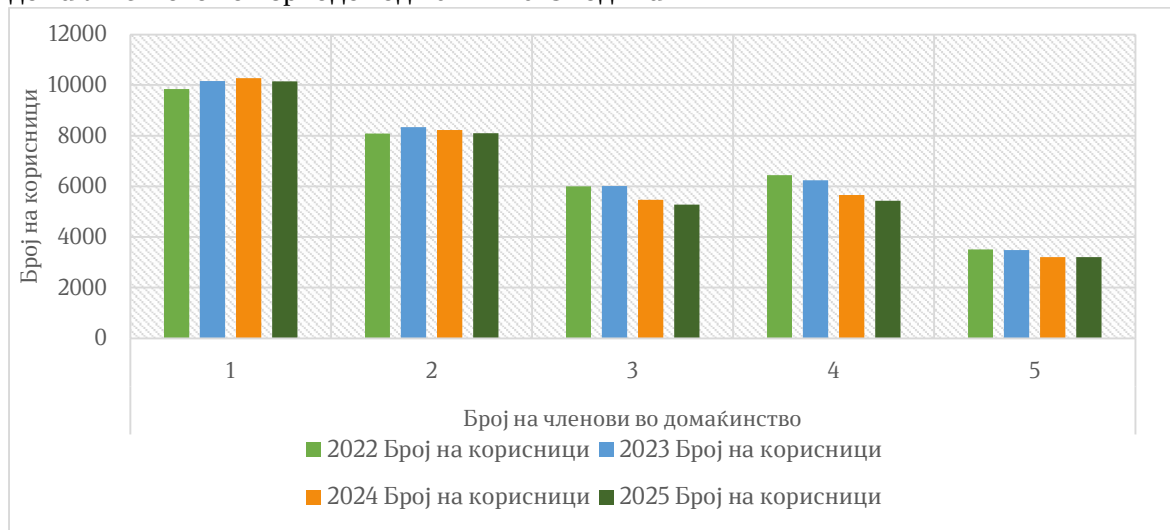
Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

17

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Графикон број 1 - Структура на корисници на ГМП според број на членови во домаќинството во периодот од 2022 – 2025 година

Анализата според бројот на членови во домаќинството покажува дека најголем број корисници на ГМП се домаќинства со еден и два члена, по што следуваат домаќинства со четири и три члена, додека најмал е бројот кај домаќинства со пет члена. Во периодот 2022–2025 година не се забележуваат значајни осцилации, туку релативно стабилен тренд со благо намалување кај домаќинствата со три, четири и пет члена, што укажува на континуирана структура на корисниците според големината на домаќинството.

Врз основа на извршениот увид во предмети од оствареното право од ГМП од страна на ЦСР/Служби за парични права ги утврдивме следните состојби:

- заштеди/штеден влог во износ над 70 илјади денари се сметаат како имот со кој корисникот може да се издржува, поради што лицата кои располагаат над тој износ немаат право на ГМП. Согласно член 7 од Правилникот¹⁷ подносителот на барањето дава писмена изјава дали располага со штеден влог за себе и за членовите на домаќинството. Ревизијата утврди дека во 52 предмети кај седум ЦСР¹⁸ недостасува изјава за штеден влог. Бидејќи станува збор за изјава дадена од барателот, ЦСР немаат воспоставен механизам за проверка на точноста на податоците за располагање со заштеди. Ова создава ризик од остварување на правото од лица кои не ги исполнуваат законските услови и ја намалува сигурноста и веродостојноста на постапката за утврдување на материјалната состојба;
- во случај кога се настанати промени во материјалната состојба во домаќинството (остварени приходи од доход од работа, добивки од игри на среќа), во 3 предмети кај три ЦСР¹⁹ не се утврдени вкупните месечни приходи во домаќинството, од што зависи висината или правото на ГМП, што не е во

¹⁷ Правилник за начинот на остварување на правото на гарантирана минимална помош, утврдување на состојбата на приходите, имотот и имотните права на домаќинството, определувањето на носителот на правото, образецот на барањето и потребната документација.

¹⁸ Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Карпош, Чаир и МЦСР Прилеп, Куманово, Тетово и Штип.

¹⁹ Служби при МЦСР Скопје - Карпош, Шуто Оризари и МЦСР Прилеп.

согласност со член 28 и 31 од ЗСЗ и член 3 од Правилникот и има влијание врз висината на ГМП, но и врз заснованоста од продолжување со користење на правото;

- при промена на бројната состојба на домаќинството во текот на користење на правото, врз основа на дадена изјава од носителот на правото, која влијае на висината на правото на ГМП, во 2 предмети кај еден ЦСР²⁰ не се обезбедени докази за промената и не е изготвена стручна документација од стручниот работник од која може да се утврдат настанатите промени во бројната состојба на домаќинството, што не е во согласност со член 30 и 281 од ЗСЗ и создава можност од субјективно постапување, но и неправилно определување на висината на ГМП;
- висината на ГМП секоја година се усогласува со порастот на трошоците на живот за претходната година, при што усогласувањето се спроведува системски за сите корисници, а решенијата се одобруваат поединечно од страна одобрувачот на ЦСР. Во случаи кога е отворено барање за промена на решение, има случаи кога усогласувањето не е спроведено системски, туку се врши рачно. Утврдивме корисници во три Служби²¹ каде не е извршено годишното усогласување со трошоците за живот, што не е во согласност со член 31 од ЗСЗ и влијае врз висината на ГМП и неоедначен третман на корисниците;
- кај 49 предмети кај пет ЦСР²² не е донесено решение за престанок на правото на ГМП кога член на домаќинството бил избришан од евиденцијата на невработени лица поради нередовно пријавување, ниту е утврдена забрана за повторно остварување на правото во период од 12 месеци. Ова не е во согласност со член 33 од ЗСЗ, со кој е утврдено дека право на ГМП не може да оствари домаќинство во кое член е избришан од евиденцијата на невработени лица поради нередовно пријавување и овозможува продолжено користење на правото од лица кои не ги исполнуваат законските услови, со ризик од неосновано трошење на буџетски средства и нарушување на начелото на законитост и еднаков третман.

Утврдените слабости во постапувањето на ЦСР при утврдување, користење и следење на правото на ГМП укажуваат на недоследна примена на законската и подзаконската регулатива, што резултира со неоедначен третман на корисниците, зголемена можност од остварување и продолжено користење на

---

²⁰ Служба при МЦСР Скопје - Шуто Оризари.

²¹ Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Карпош, а во службата во Кисела Вода, поради неизвршено повеќегодишно преиспитување на правата, усогласувањето не е вршено континуирано, по што во 2025 година вршени се ретроактивни исплати за неисплатените усогласувања;

²² МЦСР Битола, Прилеп и Служби при МЦСР Скопје - Карпош, Шуто Оризари, Чаир.

правото од страна на лица кои не ги исполнуваат условите, како и од неосновано трошење на буџетски средства.

3.2.3. Обезбедување и размена на податоци за остварување на правата по службена должност

Во постапката за остварување и користење на правата од социјална заштита поголемиот дел од потребната документација предвидена во подзаконските акти ЦСР ги прибавуваат по службена должност по пат на размена на податоците по електронски пат со надлежните институции или во писмена форма.

Решавањето на предметите од страна на сите ЦСР и системската размена на податоци по службена должност со надлежни институции се спроведува во рамките на интегриран информациски систем наречен СПИЛ имплементиран во 2011 година, од страна на МСПДМ (Проектна единица на Светска банка), во рамките на Проектот за имплементација на социјалната заштита²³ финансиран со заем од Светска банка²⁴.

За размена на податоци по службена должност со други институции, неопходни за остварување на права од социјална заштита склучени се меморандуми за соработка со повеќе институции со цел спречување злоупотреби и олеснување на постапката преку намалување на документацијата што барателите треба сами да ја доставуваат.

Постојат слабости во обезбедување на податоците по службена должност со други институции кои влијаат врз остварување на правото, при што врз основа на извршениот увид во СПИЛ системот, начинот на обезбедување на податоците по службена должност и решавање по поднесените барања за остварување на правото на ГМП ги утврдивме следните состојби:

- правото на користење на ГМП може да го оствари домаќинство чија вкупна просечна висина на приходите²⁵ на сите членови на домаќинството, по сите основи, остварени во последните три месеци пред поднесување на барањето и во текот на користењето на правото, е пониска од висината на утврдената ГМП²⁶, при што пензијата претставува приход што задолжително се проверува по службена должност.

Утврдивме дека во периодот предмет на ревизија **во рамки на СПИЛ системот нема функционална размена/преземање на податоци од**

---

²³ Компонента 2: Поддршка на програмата за социјална заштита - Воспоставување на интегриран информациски систем и развој на комуникациските врски помеѓу МТСП, ЦСР и другите институции во рамките на системот за социјална заштита, подобрување на администрирањето на социјалните парични надоместоци и нивно подобро таргетирање.

²⁴ Договор за заем број 4732 МК од 15 јули 2004 година.

²⁵ Како приходи што се земаат предвид при остварувањето и користењето на правото на ГМП се сметаат приходите остварени по сите основи во последните три месеци пред поднесување на барањето и во текот на користењето на правото, вклучително и приходите по основ на пензија. Како исклучок од ова правило, кај корисниците на ГМП по основ на неспособност за работа, како приходи не се сметаат вкупните приходи до износ од 5.500 денари месечно по член на домаќинство, усогласени со порастот на трошоците на живот за претходната година.

²⁶ Надоместокот се исплатува во висина на разликата меѓу утврдениот износ на ГМП и вкупните просечни месечни приходи по сите основи на домаќинството, остварени во последните три месеци.

ФПИОСМ, односно не се обезбедуваат податоци за корисници на пензија, поради што стручните работници немаат можност системски да утврдат дали барателот или корисникот користи пензија. Напоменуваме дека, во минатото системот прикажувал податоци за остварени приходи од пензија по корисници но не и во последните години. Истовремено, во модулот социјален статус недостасуваат податоци за работен стаж за барателот/корисникот. **Дополнителна потешкотија претставува идентификувањето на корисници на странска пензија, кои воопшто не можат да се откријат преку постојните системи, освен во случај кога барателот сам ќе го пријави овој факт.** Иако податокот за пензија треба да се обезбедува по службена должност и не постои законска обврска да се бара од барателот, во пракса, при сомнеж, повеќето ЦСР се обраќаат до надлежниот центар за вработување. Иако на ревизијата и беше укажано дека во изминатиот период бил склучен Меморандум за соработка помеѓу МСПДМ и ФПИОСМ, со кој била уредена размената на податоци, на ревизијата сепак не и беше доставен истиот.

По спроведена анализа и извршено вкрстување на податоците за исплатени пензии со податоците за корисници на ГМП (носители на правото) за 2024 година од страна **на ревизијата, утврдивме дека 190 корисници на правото на ГМП кај 21 ЦСР/Служби за парични права истовремено користеле ГМП и пензија, при што неосновано исплатени се средства во вкупен износ од 10.763 илјади денари.** Од нив, за 61 корисник е донесено решение за престанок на правото заклучно со ноември 2025 година (во најголем дел без поврат на средства), за 47 е престанато правото по друг основ, за 34 по укажување на ревизијата, додека за 48 корисници не е донесено решение за престанок (Прилог број 2). До периодот на известување од ревизијата склучени се спогодби за враќање на неосновано исплатени средства по основ на ГМП во износ од 900 илјади денари. Наведените состојби не се во согласност со членовите 28, 31, 33 и 40 од ЗСЗ и член 7 од Правилникот, со кои се уредуваат условите за остварување на правото, како и основите за стекнување и престанок на правото и влијаат врз отежнато утврдување на фактичката состојба, ограничена можност за навремено преземање мерки за престанок на правото, како и врз неоснована исплата на буџетски средства. По укажување на ревизијата, во периодот на известување, повторно е воспоставена системска поврзаност со ФПИОСМ;

- невработените членови на домаќинството – корисници на ГМП имаат обврска редовно да се евидентираат во надлежниот центар за вработување, а податоците за нивниот статус се обезбедуваат по службена должност. Нередовното евидентирање е основ за престанок на правото. Иако размената на податоци е уредена со Меморандум за соработка меѓу МСПДМ и АВРСМ, утврдивме дека во СПИЛ системот често недостасуваат клучни информации (двократно одбивање вработување, прифаќање/неприфаќање работно ангажирање, период на последно вработување). Дополнително, со споредба и анализа на податоците за корисници на паричен надоместок од АВРСМ и податоците за корисници на ГМП, утврдивме дека кај 12 корисници од осум

- МЦСР²⁷ во СПИЛ системот не се прикажани податоци дека невработеното лице користи паричен надоместок заради невработеност кој се исплаќа од АВРСМ, поради што не се донесени решенија за престанок или намалување на износот на ГМП. По овој основ утврдивме неоснована исплата од 740 илјади денари, што не е во согласност со член 28 од ЗСЗ и член 3 од Правилникот и влијае врз незаконито и продолжено користење на правото на ГМП поради нецелосна и неажурна размена на податоци;
- слабости во минатиот период постоеле и при системската размена на податоци со МВР за поседување моторно возило од страна на корисниците на ГМП, што овозможило ГМП да користат лица кои не ги исполнувале условите. По инспекциските надзори во 2023 и 2024 година донесени се значителен број решенија за престанок на правото (во поголемите ЦСР од 100 до 200), со склучување спогодби за враќање на неосновано исплатените средства. По утврдување на причините, состојбата е надмината;
  - правата од социјална и детска заштита не се меѓусебно исклучиви, односно корисник може истовремено да користи повеќе права, согласно одредбите од ЗСЗ и Законот за заштита на децата. Согласно член 35 став 3 од Законот за заштита на децата, посебниот додаток за дете со попреченост до 26 години се зголемува за 25% за корисници на ГМП. Утврдивме дека на лице на кое му престанало правото на ГМП од декември 2023 година, му продолжила исплатата на посебен додаток во зголемен износ од 25%, иако повеќе не ги исполнувало законските услови, при што во СПИЛ системот, поради отсуство на вградени системски контроли не е извршено системско предупредување за потребата од преиспитување на износот на надоместокот за посебен додаток, а неправилноста не била утврдена ниту при редовните годишни преиспитувања во ЦСР. Наведената состојба довело до неоснована исплата од околу 50 илјади денари констатирана со решение од страна на ЦСР Тетово;
  - системската размена/преземање на податоци со дел од надлежните институции (УЈП, МВР, Управата за водење на матичните книги), која се врши еднаш месечно и тоа на крајот од месецот, создава значајни предизвици за стручните работници. Поради краткиот рок помеѓу пристигнувањето на податоците (вообичаено на 27-28 во тековниот месец) и припремата за исплата (на 30-31 во месецот), како и заклучувањето на исплатата на почетокот на следниот месец, стручните работници имаат ограничено време за проверка, изготвување барања за промени и донесување нови решенија. Ова го отежнува навременото и точно спроведување на постапките, што може да влијае на точноста и законитоста на исплатите на правата.
- Наведените состојби имаат влијание врз законито одлучување за остварување, престанок или измена на правото на ГМП, но и на другите поврзани права.

---

²⁷ МЦСР Битола, Велес, Куманово, Гостивар, Струга, Кичево, Прилеп и Служби при МЦСР Скопје – Чаир и Карпош.

3.2.4. Донесување на Решенија за остварување/престанок на социјални права во новиот интегриран информатички систем

МСПДМ е во фаза на имплементација и воведување на нов интегриран информатички систем за остварување на правата од социјалната заштита (SWIS), кој е предвидено целосно да го замени постојниот систем СПИЛ. До крајот на 2025 година, кон овој систем имаат пристапено повеќето ЦСР, со исклучок на МЦСР Битола, Гостивар, Куманово, Струмица, Тетово и шестте служби за остварување на парични права во рамките на ЦСР Скопје. Воведувањето на системот претставува сложен процес кој бара прилагодување на ЦСР кон новите начини на работа, како и континуирано идентификување и надминување на слабостите што ќе се јавуваат при неговата примена. Истакнуваме дека во новиот систем воспоставена е функционална размена на податоци за корисници на пензија.

Со употребата на SWIS системот, Решението за остварување право од социјална заштита се генерира електронски во системот, при што во документот се вградени скенирани своерачни потписи на овластените лица потписници. Решенијата не се потпишуваат дополнително своерачно, ниту се користи квалификуван електронски потпис или електронски печат. Иако системот обезбедува позадинска трага (евиденција за кориснички профил и време на изработка), потврдувањето на актот се заснова исклучиво на корисничко име и лозинка, при што постои ризик во случај друго лице да користи туѓа шифра и лозинка и да изработи или одобри документ во име на овластеното лице. Во насока на примена на работењето во системот изготвено е Упатство за архивари каде што во точката која се однесува на печатење решенија по одобрување е уредено дека по одобрување на решението, архиварот по стигната нотификација го печати, а на отпечатената верзија се става оригинален печат и потпис на директорот, а потоа се испраќа решението по пошта.

Иако решенијата се доставуваат до корисникот во хартиена форма и се заверуваат со печат, од увидот во решенијата утврдивме дека во одредени случаи истите не содржат своерачен потпис од директорот/овластеното лице, туку само скенирани потписи генерирани од системот. Како причина за ваквата состојба е тоа што вработените во ЦСР не се воведени, односно целосно обучени во однос на обврската за своерачно потпишување на отпечатената верзија на решението, поради што актите се испраќаат без оригинален потпис, што создава правна несигурност во однос на нивната валидност.

Наведената состојба не е во согласност со одредбите од член 2, 6, 7, 9 и 38 од Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги²⁸ и член 38 од Законот за општата управна постапка²⁹, електронскиот документ треба да обезбеди сигурна идентификација на потписникот и интегритет на содржината, односно да биде потпишан со соодветен електронски потпис кој недвосмислено го поврзува документот со потписникот, односно

---

²⁸ („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.101/19, бр.275/19, бр.3/25 и бр.135/25.)

²⁹ („Службен весник на Република Македонија“ бр.124/15 и Одлука на Уставниот суд на Република Македонија објавена во “Службен весник на Република Македонија“ бр.65/18)

електронските исправи се комплетираат со отпечатено име на потписникот и се поврзуваат со општо прифатен електронски потпис во согласност со законот за податоците во електронски облик и електронски потпис. Наведената состојба создава ризик во однос на сигурната идентификација и интегритет, злоупотреба на кориснички пристап, и нивно оспорување во управна или судска постапка.

Во периодот на известување од извршената ревизија од страна на надлежно лице од Проектната единица на Светска банка при МСПДМ испратен е мејл до сите ЦСР со потсетување дека сите излезни документи мора своерачно да бидат потпишани од директор или овластено лице како што е дадено во точка 9 од упатството.

3.2.5. Индивидуален план на корисниците

Согласно членовите 35 и 36 од ЗСЗ, ЦСР е должен со секој невработен член на домаќинство – корисник на ГМП, евидентиран во надлежниот ЦВ, да изготви **индивидуален план, кој претставува основа за негова активација и вклучување во активните мерки за вработување**. Законот утврдува обврска за соработка помеѓу ЦСР и ЦВ во изработката, спроведувањето и следењето на индивидуалниот план.

Начинот на соработка, размената на податоци, формата, содржината и начинот на изработка на индивидуалниот план, како и обврската за назначување координатори и одржување редовни месечни средби, се детално уредени со Правилник³⁰, согласно кој индивидуалниот план се изработува електронски, врз основа на заедничка процена на ЦСР и ЦВ. За потребите од размена на податоците по службена должност склучен е Меморандум за соработка помеѓу министерството и АВРСМ³¹.

Со ревизијата утврдивме дека индивидуалните планови за корисниците на ГМП **се изработуваат во многу мал обем и не се опфатени сите работоспособни и евидентирани невработени членови на домаќинствата, како што е утврдено со законот**. Дополнително, не е воспоставена функционална и континуирана соработка со АВРСМ во делот на заедничка изработка, спроведување и следење на индивидуалните планови. Во ограничениот број случаи индивидуалните планови, се подготвуваат рачно а не во електронска форма, што не е во согласност со член 11 од Правилникот. Иако во системот СПИЛ воспоставен е модул за електронска изработка на индивидуалните планови, истиот не бележи функционална примена и се намалува неговата употреба. Притоа, не се обезбедува целосна меѓусебна размена на податоци помеѓу ЦСР и ЦВ, ниту се спроведува заедничка процена на вработливоста на корисниците. Изработените индивидуални планови се одложуваат во предметот на корисникот на ГМП,

---

³⁰ Правилник за начинот на соработка за вклучување на корисникот на ГМП во активните мерки за вработување.

³¹ Меморандум бр.10-4955/1 од 25.07.2012 г. и Анекс број 10-600/1 од 24.01.2014 година.

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

поради што ЦСР во најголем дел и не располагаат со прецизни податоци за бројот на изготвени планови.

Во продолжение даден е табеларен преглед од опфатените ЦСР кои доставија податок за бројот на изготвени индивидуални планови.

Табела број 3 - Вкупен број на изготвени индивидуални планови од страна на ЦСР за корисници на ГМП и доставени до ЦВ во периодот од 2022 – 2025 година

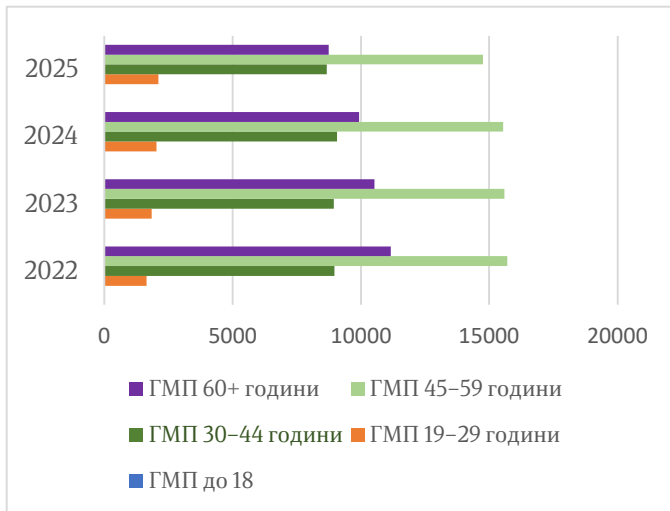
Служби/МЦСР	2022	2023	2024	2025
Центар	4	6	3	3
Шуто Оризари	15	17	9	0
Прилеп		47	36	
Куманово	385	103	102	
Штип		60	80	3
Тетово				50
Вкупно	404	233	230	56

Податоците укажуваат на исклучително низок опфат на корисниците со изработени индивидуални планови во однос на вкупниот број на корисници на ГМП.

Притоа, според податоците добиени од АВРСМ, бројот на лица со изготвени активациски планови евидентирани во ЦВ бележи тренд на намалување и изнесува 1.166 лица во 2021 година, 2.365 во 2022 година, 1.325 во 2023 година, 522 лица во 2024 година и 103 за 2025 година, а бројот на нивната вклученост во активни мерки за вработување и услуги за посредување и советување е дадена во Прилог број 3.

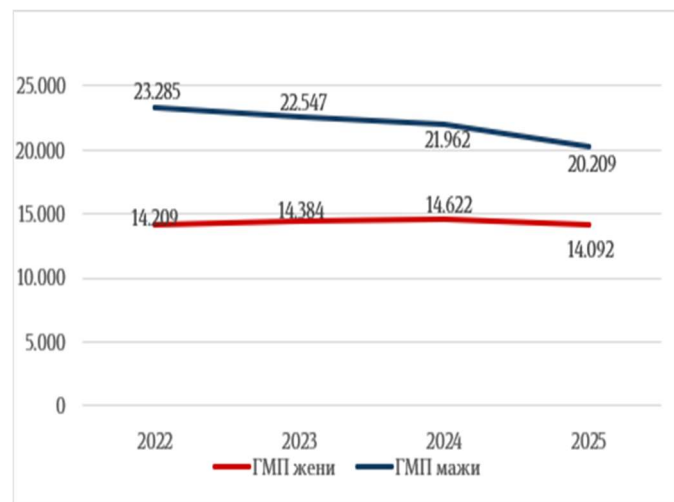
Утврдивме дека не се назначени координатори од страна на ЦСР и ЦВ, согласно член 7 од Правилникот и не се одржуваат редовни месечни средби за следење и евалуација на индивидуалните планови, поради што ЦСР немаат повратна информација за вработувањето или вклученоста на корисниците во активни мерки. Ревизијата укажува дека ЦСР, особено поголемите, поради ограничени човечки ресурси и големиот број на предмети, немаат можност за изработка на индивидуални планови за секое работоспособно лице во домаќинството, бидејќи истото бара значителен ангажман, време и ја отежнува нивната доследна примена. Споредбата помеѓу просечниот број на корисници на ГМП во 2024 година, кој изнесува 34.319 и бројот на објавени слободни работни места на веб-страницата на АВРСМ кој изнесува 10.028 укажува дека не се преземаат доволно активности за работна активација и искористување на потенцијалот за вработување на корисниците на ГМП (**Прилог број 3**).

Графикон број 2 - Корисници на ГМП по возраст

Дополнително, анализата на структурата на корисниците на ГМП покажува дека покрај најзастапената група од 45–59 години, значителен дел од нив се лица во работоспособна возраст, особено во групите од 19–29 и 30–44 години, што укажува дека значаен дел од работоспособното население користи социјална помош иако истите се и сериозен потенцијал за нивна работна активација.

Графикон број 3 - Корисници на ГМП по пол

Истовремено, анализата за периодот 2022–2025 година покажува дека кај корисниците на ГМП континуирано доминира машкото население. Во сите анализирани години бројот на машки корисници е значително повисок во однос на жените, и покрај трендот на постепено намалување – од 23.285 во 2022 година на 20.209 во 2025 година.

Исто така, законската можност за работно ангажирање на корисниците на ГМП за извршување на јавни работи не е доволно искористена, и не се преземаат систематски активности за нивна активација, што не е во согласност со член 39 од ЗСЗ.

Утврдените состојби произлегуваат од недоволна институционална координација со АВРСМ, како и од нефункционалност на предвидените оперативни механизми (координатори, редовни средби и електронска размена на податоци). Оваа состојба резултира со нецелосна активација на корисниците на ГМП, непостигнување на целта за нивно вклучување на пазарот на труд, долгорочна зависност од социјална помош и намалена ефикасност на системот на социјална заштита.

3.2.6. Надоместок заради попреченост

Надоместок заради попреченост се обезбедува за поттикнување социјално вклучување и еднакви можности на лице кое е со: тешка или длабока интелектуална попреченост, најтешка телесна попреченост, потполно слепо лице и потполно глуво лице. Надоместок заради попреченост може да оствари лице со навршени 26 години возраст, а се користи без оглед на старосната возраст на

корисникот. Правото на надоместок заради попреченост се остварува врз основа на конзилијарно мислење од првостепена комисија составена од тројца членови и нивни заменици, лекари специјалисти од соодветна терцијарна здравствена установа. Времетраењето на правото зависи од медицинската проценка, имено во конзилијарното мислење, наодот на барателот може да биде утврден како траен (без определен контролен преглед) или со определен контролен преглед, при што комисијата го утврдува датумот за контролен преглед, кој вообичаено се определува по 6, 12 или поретко по 18 месеци.

Висина на надоместок за попреченост - за лице со тешка или длабока интелектуална попреченост, со најтешка телесна попреченост и потполно слепо лице, 2022-2025 година

Висина на надоместок за попреченост – за потполно глуво лице, 2022-2025 година

Инфографик број 3 - Структура и карактеристики на корисниците на надоместок заради попреченост

Податоците покажуваат дека најголем дел од корисниците се со траен наод, што укажува на доминација на долгорочни здравствени состојби кај лицата кои го користат правото, но воедно и оптовареност на системот поради трајно користење на правото. Половата структура е релативно избалансирана, со 52% мажи и 48% жени.

Врз основа на извршениот увид во начинот на остварување на правото и донесените решенија за исплата по основ на ова право **утврдивме дека постои не**

воедначено постапување на ЦСР при носење на решение по контролен преглед на корисникот и тоа:

- одредени ЦСР не донесуваат решение за престанок на правото додека се чека добивање на конзилијарното мислење (доколку новото барање е поднесено пред датумот на контролниот преглед).
- повеќето ЦСР, согласно законската и подзаконската регулатива донесуваат решение за престанок на правото сè до добивање на барање заедно со конзилијарното мислење по контролниот преглед, при што прекинот може да трае и по неколку месеци.

Ревизијата укажува дека, согласно законската и подзаконската регулатива, корисникот е должен заедно со барањето да достави конзилијарно мислење. Меѓутоа, имајќи предвид дека во пракса издавањето на мислењето од лекарската комисија може да трае повеќе месеци, кај корисниците може да настане прекин во користењето на правото, што довело до воспоставување различна пракса помеѓу ЦСР. Нееднаквото постапување директно влијае врз континуитетот и воедначеноста во остварување на правата и не еднаков третман на корисниците.

3.2.7. Надоместок за помош и нега од друго лице

Право на надоместок за помош и нега од друго лице согласно член 48 од ЗСЗ има лице со навршени 26 години возраст, со умерена, тешка или длабока интелектуална попреченост, лице со потешка и најтешка телесна попреченост, потполно слепо лице, како и лице со трајни промени во здравствената состојба, на кое му е неопходна помош и нега од друго лице заради тоа што не може само да ги врши основните активности од секојдневниот живот.

Потребата за помош и нега од друго лице со наод, оценка и мислење ја утврдуваат стручни комисии формирани во ЈЗУ од страна на министерот за здравство. Во периодот 2024/2025 година формирани се вкупно 24 комисии во ЈЗУ во повеќе градови.

Со Правилникот за начинот за остварување на правото на надоместок за помош и нега од друго лице³² се пропишува начинот на остварување на правото, потребната документација која треба да се поднесува кон барањето, формата и содржината на обрасците и листа на трајни и привремени промени на здравствената состојба.

Висина на надоместок за помош и нега од друго лице во помал обем , 2022-2025 година
(во денари)

Висина на надоместок за помош и нега од друго лице во поголем обем , 2022-2025 година
(во денари)

³² („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.126/2019 и 192/2020)

Инфографик број 4 – Структура на корисници на помош и нега од друго лице според старосна и полова структура, регионална распределба на корисниците и вид на наод на остварено право

Податоците покажуваат дека во 2024 година најголем дел од корисниците на надоместокот за помош и нега од друго лице, односно 75% се лица на возраст над 60 година, а значителен број на корисници на правото се со контролен преглед што се врши во период од 6, 12 или 24 месеци.

Со извршениот увид во предмети и начинот на остварување на правото на помош и нега од друго лице ги утврдивме следните состојби:

- со одредбите на правилникот предвидено е кон барањето за остварување на правото да се достави потребната документација³³, додека пак наодот, оценката и мислењето надлежната лекарска комисија ги доставува до соодветниот ЦСР. Во пракса, особено лекарските комисии во Скопје мислењата ги доставуваат со задоцнување и до 5 месеци од датумот на непосреден увид, поради што рокот за постапување од страна на ЦСР се одолговлекува, а решенијата за остварување на правото не може да се донесат во законски утврдениот рок од 2 месеци од денот на поднесување на барањето. Поради наведеното со донесеното решение правото се остварува/признава од денот на поднесување на барањето, без оглед што тој период не е покриен со наодот од лекарската комисија.

Истакнуваме дека во периодот на известување од ревизијата, во март 2026 година донесен е нов Правилник³⁴ со кој предвидено е наодот, оцена и мислење за потребата од помош и нега од друго лице на стручната комисија да се достави со барањето за остварување на правото;

³³ важечка лична карта, Мислење од матичен лекар за потребата од помош и нега од друго лице со Бартелов индекс или отпусно писмо со специјалистички извештај.

³⁴ Правилник за начинот за остварување на правото на надоместок за помош и нега од друго лице бр.10-2318/1 од 03.03.2026 година објавен во („Службен весник на РСМ“ бр.50 од 09.03.2026 година.)

- за одредени шифри на болест по кои е остварено право кај 4 корисници во четири ЦСР³⁵ во Правилникот не е утврден потребниот број на бодови на Бартелов индекс за признавање на право од поголем/помал обем, а за оставрено право кај 2 предмети за шифрата на болест не е утврден периодот по кој треба да се изврши контролен преглед;
- во 4 предмети кај три ЦСР³⁶ стручните комисии одобриле користење на право за помош и нега од друго лице со шифра на дијагноза која не е предвидена во Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба прилог кон правилникот;
- во 4 предмети во ЦСР Куманово остварено е право без приложена комплетна документација³⁷, што не е во согласност со член 3 од правилникот.

Утврдените состојби укажуваат на слабости во спроведувањето на законската и подзаконската регулатива што има влијание врз законито одлучување за остварување на правото за помош и нега од друго лице.

3.2.8. Поведени постапки за проверка на законитоста во постапувањето кај правото помош и нега од друго лице

Согласно член 285 од ЗСЗ наодот, оцената и мислењето за потребата од помош и нега од друго лице, конзилијарното мислење и наодот за надоместок заради попреченост, по случаен избор подлежат на ревизија, а начинот на вршење на ревизија го пропишува министерот за здравство. Доколку по извршената ревизија се донесе мислење кое што е спротивно на претходно донесениот наод ЦСР е должен да постапи по мислењето и да донесе решение за престанок на правото. Со извршената ревизија утврдивме дека од страна на министерот за здравство не е донесен подзаконски акт за уредување на начинот на вршење на ревизија поради што оваа законска одредба во пракса сè уште не се применува. Наведената состојба упатува на не воспоставен функционален механизам за контрола на донесените наоди и мислења со што се зголемува можноста од неосновано признавање на правото.

Ревизијата смета за потребно да ги истакне преземените мерки од страна на надлежните органи по однос на поведени постапки за проверка на законитоста во постапувањето и утврдување на евентуална одговорност при остварување на правото за помош и нега од друго лице и тоа:

- од страна на ОЈОГОКК до министерството доставено е барање³⁸ за обезбедување на целокупната документација која произлегува од спроведените постапки за остварување на право за помош и нега од друго лице за 14 предмети/лица, како и решенија за формирање на стручна комисија за издавање на наод, оценка и мислење за потребата од помош и нега од друго лице во рамките на ЈЗУ Општа болница Велес за период од 2023 - 2025 година и друга документација. Побараната документација од страна на

---

³⁵ МЦСР Штип, Тетово, Куманово и Служба при МЦСР Скопје - Чаир.

³⁶ МЦСР Штип и Тетово и Служба при МЦСР Скопје - Гази Баба.

³⁷ мислење од матичен лекар за потребата од помош и нега од друго лице со Бартелов индекс или отпусно писмо со специјалистички извештај и/или друга медицинска документација.

³⁸ Барање за доставување на податоци на ОЈОГОКК бр.54/22 од 21.04.2025 година.

МСПДМ е обезбедена од ЈУ МЦСР на Град Скопје³⁹ и ЈУ МЦСР Тетово и е доставена до ОЈОГОКК⁴⁰ и

- МЦСР Тетово заради преиспитување на остварени права на помош и нега од друго лице, во текот на месец јануари 2025 година доставил барање до ЈЗУ Клиничка болница Тетово⁴¹ за обезбедување на издадените наод, оценка и мислење за потребата од помош и нега од друго лице од страна на стручната комисија во рамки на болницата во период 01.09.2024 – 23.01.2025 година. Добиените наоди од стручната комисија се споредени со наодите одложени во досието за остварување на право, при што е утврдено дека кај 23 корисници на правото наодите од стручната комисија се негативни, односно дека нема потреба од помош и нега од друго лице, додека наодите во досиејата се позитивни, односно дека постои потреба од помош и нега од мал обем. За утврдената состојба известена е ЈЗУ Клиничка болница Тетово⁴², а во месец јануари 2026 година поднесена е кривична пријава⁴³ поради постоење на основи на сомневање за фалсификување на издадените наоди од стручната комисија од страна на вработени во центарот.

Наведените состојби упатуваат на ризик правото да е остварено врз основа на не релевантна и веродостојна документација и без целосно исполнување на условите што создава можност за злоупотреби и неоснована исплата буџетски средства.

3.2.9. Еднократна парична помош

ЗСЗ го уредува стекнувањето, користењето и престанокот на правото на еднократна парична помош. Правото може да се оствари во форма на парична помош или помош во натура и се доделува на лице или семејство кое се нашло во состојба на социјален ризик, како и на лице и семејство поради претрпена природна непогода, епидемија или подолго лекување на член на семејството во здравствена установа.

Висината на еднократната парична помош зависи од причината наведена во барањето. Највисокиот износ што може да се додели на едно лице или семејство изнесува 30 илјади денари и се однесува на случаи на смрт на член на семејството, елементарна непогода или подолго лекување во странство. До 15 илјади денари се доделуваат на лице – жртва на семејно насилство, додека до 12 илјади денари се доделуваат на лице или семејство во социјален ризик кое е на подолго болничко лекување или на жртва на семејно насилство за остварување право на здравствена заштита.

Иако не се утврдени прецизни критериуми за определување на висината на средствата и одлуката е оставена на проценката на стручниот работник, Законот

---

³⁹ Служби за парични права од социјална заштита при МЦСР Скопје - Карпош, Гази Баба, Центар, Кисела Вода и Чаир.

⁴⁰ допис бр. 03-3447/2 од 06.05.2025 година и бр.03-3504/14 од 20.06.2025 година.

⁴¹ Барање бр.03-208/1 од 23.01.2025 година.

⁴² Информација за преземање мерки бр.03-205/1 од 12.06.2025 година.

⁴³ Кривична пријава поради злоупотреба на службена должност – фалсификување на исправа бр.306-13/1 од 09.01.2026 година до Министерство за внатрешни работи, Сектор за внатрешни работи, Одделение за криминалистичка полиција.

со член 64 предвидува обврска корисникот во рок од 15 дена по искористувањето на средствата, а најдоцна во рок од три месеци, да достави доказ до ЦСР дека средствата се искористени за намената наведена во барањето. Оваа обврска не се однесува на минималниот износ на еднократна парична помош од 4,5 илјади денари кој се доделува на лице или семејство што се нашло во состојба на социјален ризик без трајни последици.

Право на еднократна парична помош има и лице кое до 18-годишна возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа, односно по престанок на старателството, а најмногу до навршување 26 години, со цел олеснување на неговото вклучување во социјалната средина. За оваа категорија корисници се исплаќа износ од 180 илјади денари, кој мора да биде поткрепен со соодветна документација (фискални сметки, банкови изводи и сл.) најдоцна три месеци по исплатата од страна на ЦСР. Доколку корисникот на еднократна парична помош не достави соодветни докази за наменското користење на средствата, должен е истите да ги врати.

Со извршената ревизија на предметите за еднократна парична помош ги утврдивме следните состојби:

- барањата за аплицирање за правото не секогаш се потпишани од подносителот и од службеникот кој го прима во ЦСР;
- при поднесување на Барањето, не се приложуваат сите потребни документи предвидени со членот 3 од Правилникот за начинот на остварување на правото на еднократна парична помош, образецот на барањето и потребната документација;
- во еден ЦСР⁴⁴ утврдивме дека не се изработуваат планови за интеграција на лице кое до 18 години било со статус на дете без родители или родителска грижа. Согласно член 63 од Законот, ЦСР заедно со лицето-корисник прави план за негова интеграција во општеството кој опфаќа обезбедување домување, вработување, редовно образование и други потреби.
- Планот треба да се изработи три месеци пред напуштање на установата за вонсемејна заштита, станбената единица за живеење со поддршка или згрижувачкото семејство, но во три предмети кај два ЦСР⁴⁵ утврдивме дека планот не е донесен во утврдениот рок.
- во 6 предмети кај три ЦСР⁴⁶ утврдивме дека не се доставуваат докази (фискални сметки, банкови изводи и сл.) како се потрошиле примените пари, со што не може да се потврди намерата за која истите биле исплатени.

Утврдените состојби укажуваат на слабости во спроведувањето на законските одредби и во контролата на наменското користење на средствата. Истите создаваат ризик од неосновано или ненаменско трошење на буџетските средства, намалена транспарентност и отчетност, како и нееднаков третман на корисниците при остварување на правото на еднократна парична помош.

---

⁴⁴ МЦСР Тетово

⁴⁵ МЦСР Битола и Тетово

⁴⁶ МЦСР Битола, Штип и Тетово

3.2.10. Траен надоместок за згрижувач или родител кој се грижел за дете со попреченост до неговата 26 година

Правото на траен надоместок за згрижувач или родител кој се грижел за дете со попреченост до неговата 26-годишна возраст има лице кое наполнило 62, односно 60 години живот (жена) или 64, односно 62 години живот (маж). За згрижувач дополнителен услов за остварување на ова право е да згрижувал лице во своето семејство најмалку 15 години, додека за родител кој се грижел за дете со попреченост до неговата 26-годишна возраст дополнителен услов е детето да не користело услуга на вонсемејна социјална заштита. Според член 31 од ЗСЗ, трајниот надоместок како право на парична помош од социјална заштита подлежи на годишно усогласување со порастот на трошоците на живот за претходната година.

Висина на траен надоместок за родител или згрижувач, 2022-2025 година (во денари)

Потребната документација за поднесување на барањето е уредена со соодветни правилници за начинот на остварување на правата. Со увид во предметите и анализа на Правилникот за остварување на правото на траен надоместок за родител утврдивме **недореченост помеѓу условот утврден во Законот – дека детето со попреченост не смее да има историја на вонсемејна институционална заштита** – и документите пропишани во Правилникот за аплицирање. Имено, во член 4 од Правилникот не е предвиден документ со кој може да се потврди дека детето со попреченост не било сместено во дом за вонсемејна заштита. Ваквата недореченост остава простор ЦСР да постапуваат нееднакво при обработката на барањата. Од спроведениот увид во работата на центрите произлегува дека дел од нив дополнително се обраќаат до институциите за вон-семејна заштита на деца со попреченост со цел да добијат потврда дека законски пропишаниот услов е исполнет, а дел не го прават тоа, што упатува невоедначено постапување од страна на различни ЦСР.

Утврдивме дека во 5 предмети од пет⁴⁷ ЦСР, корисниците остварувале право на старосна или семејна пензија истовремено со правото на траен надоместок и по тој основ извршени се неосновани исплати во износ од 426 илјади денари, што не е во согласност со член 59 од ЗСЗ (**Прилог број 2**). Пропустите се препишуваат на системската слабост во поврзаноста и преземањето на податоците од ФПИОСМ поради што не бил обезбеден веродостоен и навремен податок за лицата кои се корисници на пензија, со што е нарушен еден од основните услови за стекнување на право на траен надоместок.

Во еден случај во еден ЦСР⁴⁸ не е извршено и годишно усогласување со порастот на трошоците на живот за претходната година, што не е во согласност со член 31 од ЗСЗ. Наведените слабости ја намалуваат сигурноста во утврдувањето на

⁴⁷ МЦСР Струмица, Струга, Кавадарци, Тетово и Служба при МЦСР Скопје – Центар.

⁴⁸ МЦСР Прилеп

исполнетоста на условите и влијаат врз неоснована исплата на буџетски средства.

3.2.11. Социјална сигурност за стари лица

Социјалната сигурност за старите лица претставува законски утврдено право, наменето за обезбедување основна материјална и социјална заштита, како и минимална финансиска егзистенција, за граѓаните со навршени 65 години. Остварувањето на ова право е условено со исполнување на јасно утврдени законски критериуми, кои се однесуваат на државјанство на Република Северна Македонија, постојано место на живеење во земјата во последните 15 години, немање имот и приходи од кои лицето може да се издржува, како и непостоење на пензиски примања или други надоместоци од земјата или од странство. Истите услови се однесуваат и на брачниот другар или на лицето со кое подносителот живее во вонбрачна заедница.

Висина на надоместок за социјална сигурност на старите лица, 2022-2025 година

(во денари)

При извршената анализа и тестирање на предметите за остварување на правото на социјална сигурност за стари лица (социјална пензија), беше извршен детален увид во документацијата која претставува основ за донесување на управни решенија од страна на ЦСР, со цел да се провери нејзината комплетност и усогласеност со законските прописи. При тоа утврдивме дека кај дел од прегледаните предмети правото на социјална сигурност за стари лица е остварено без исполнување на законските утврдени критериуми, без обезбедена целосна и задолжителна документација како и без целосно почитување на законските и подзаконските постапки од страна на стручните соработници во ЦСР/Службите за парични права и тоа:

- кај 11 предмети во пет ЦСР⁴⁹ не е исполнет законскиот критериум за минималната возраст од 65 години, состојба што не е согласно со член 3 од Законот за социјална сигурност за старите лица, со што неосновано исплатени се средства во вкупен износ од 3.211 илјади денари. Ваквата состојба била присутна и во ЦСР Тетово, каде што корисниците кои не го исполнувале условот за старосната граница се утврдени пред периодот на вршење на ревизијата, по што донесени се решенија за престанок на правото, а постапката за враќање на средствата е во тек. Утврдените неправилности се резултат на слабости во внатрешни контроли од страна на надлежните лица (стручни работници, лице што врши контрола и одобрувачи на правото/раководител на служба) во ЦСР, но истовремено и отсуство, односно нефункционирање на системските контроли во СПИЛ системот, кој не обезбедувал автоматска блокада при остварување на правото за лицата кои не го исполнуваат возрасниот услов;

⁴⁹ МЦСР Битола, Гостивар, Куманово, Служби при МЦСР Скопје - Чаир и Шуто Оризари.

- кај 5 предмети во три ЦСР⁵⁰ е утврдено дека според податоците од Агенцијата за катастар на недвижности, во имотните листови се евидентирани објекти или градежни парцели во сопственост на лицето, состојба што не е согласно со член 4, став 1, алинеја 3 од Законот, согласно кој е пропишано дека корисникот не смее да има имот и имотни права од кои може да се издржува;
- за 40 корисници на правото на СП кај петнаесет ЦСР⁵¹ е утврдено дека се приматели на семејна или старосна пензија од ФПИОСМ, по што неосновано исплатени се средства во вкупен износ од 3.347 илјади денари, што не е согласно член 4, став 1, алинеја 4 од Законот (**Прилог број 2**);
- во 21 предмет во шест ЦСР⁵² нема известување за промените во текот на користењето на правото, а кои влијаат на остварување и користење на правото, во рок од 15 дена сметано од настанувањето на промената, до надлежниот центар за социјална работа, што не е согласно член 9 од Законот;
- во 5 предмети во 5 ЦСР⁵³, висината на месечниот износ на правото на социјална сигурност за старите лица, не се усогласува со порастот на трошоците на живот за претходната година, објавени од Државниот завод за статистика во јануари во тековната година;
- кај 45 предмети во седум ЦСР⁵⁴ остварување на СП е без обезбедена Пресуда за развод на брак за корисници кои се разведени, потврда од Банка за штеден влог, потврда за исплатена воена инвалиднина кои треба да се обезбедат од страна на Подносителот односно корисникот, состојба што не е согласно член 6, став 1, алинеи 5, 13 и 15 од Правилникот;
- кај 26 предмети во седум ЦСР⁵⁵ не се потпишани барањето и потребните изјави од подносителот, неговиот брачен другар или стручниот соработник, за остварување на правото, користење на лични податоци, потврдување на имот и откривање на податоците за депозитите во банки и штедилници, согласно член 6 од Правилникот;

Утврдените слабости создаваат можност од неправилно и незаконско остварување на правата на корисниците, што доведува неоснована исплата на буџетски средства и до нарушување на принципите на законитост, отчетност, транспарентност и правна сигурност во работењето на ЦСР.

3.2.12. Постапка за остварување на права од социјална заштита

Постапката за остварување на права од социјална заштита е уредена во членовите од 261 до 300 од ЗСЗ. Утврдивме дека кај дел од предметите правата се остваруваат без целосно почитување на законските и подзаконските

---

⁵⁰ МЦСР Тетово, Куманово и Битола.

⁵¹ МЦСР/ЦСР Битола, Велес, Гостивар, Дебар, Охрид, Куманово, Струмица, Струга, Тетово, Радовиш, Крушево и Служби при МЦСР Скопје - Гази Баба, Карпош, Чаир и Шуто Оризари.

⁵² МЦСР Тетово, Битола, Велес, Гостивар, Дебар и Служба при МЦСР Скопје - Шуто Оризари.

⁵³ МЦСР Тетово, Битола и Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба и Чаир.

⁵⁴ МЦСР Тетово, Куманово и Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Центар, Кисела вода и Карпош.

⁵⁵ МЦСР Тетово, Куманово и Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Центар, Кисела вода и Карпош.

одредби. Најчестите неправилности кои ги утврдивме при спроведување на постапката за остварување на права од социјална заштита ги групиравме по вид на критериум и тоа:

- **отсуство на непосреден увид во домаќинството**, што не е во согласност со член 274 од ЗСЗ кој ја утврдува потребата за остварување на права од социјална заштита и користење на социјални услуги врз основа на извршен непосреден увид во домаќинството на корисникот, и тоа кај правата од:
  - ГМП: во 6 предмети кај четири ЦСР⁵⁶;
  - надоместок заради попреченост: во 26 предмети кај шест ЦСР⁵⁷;
  - надоместок на плата за скратено работно време: кај 19 предмети во три ЦСР⁵⁸;
  - социјална сигурност за стари лица: кај 6 предмети во еден ЦСР⁵⁹.

- **отсуство, односно недоволно спроведување на обврската за годишно преиспитување на правата**, што не е во согласност со членовите 115 и 273 од ЗСЗ со кои е уредена обврската ЦСР повремено, а најмалку еднаш годишно да го преиспита постоењето на фактите и условите за стекнување и користење на правото од социјална заштита и воедно да изврши непосреден увид заради утврдување на фактичката состојба во домаќинството и доколку утврди дека истите се променети, да донесе ново решение и тоа кај правата од:
  - ГМП: во 52 предмети кај девет ЦСР⁶⁰, во поединечни случаи непосреден увид не е спроведен повеќе години;
  - надоместок заради попреченост: во 37 предмети кај седум ЦСР⁶¹;
  - надоместок за помош и нега: во 49 предмети кај четири ЦСР⁶²;
  - социјална сигурност за стари лица: кај 21 корисник во пет ЦСР⁶³.

- **задоцнето донесување на решение**, што не е во согласност со член 282 од ЗСЗ со кој е уреден рокот за донесување на решение за остварување на правото - 60 дена, односно 30 дена кај правото за социјална сигурност на старите лица од денот на поднесување на барањето и тоа кај правата од:
  - ГМП: во 43 предмети кај осум ЦСР⁶⁴,
  - надоместок заради попреченост: во 2 предмети кај два ЦСР⁶⁵;
  - надоместок за помош и нега: во 39 предмети кај шест ЦСР⁶⁶.

---

⁵⁶ МЦСР Штип, Тетово и Служби при МЦСР Скопје - Кисела Вода и Шуто Оризари.

⁵⁷ МЦСР Битола, Прилеп, Тетово и Служби при МЦСР Скопје - Кисела Вода, Шуто Оризари и Центар.

⁵⁸ МЦСР Штип и Служби при МЦСР Скопје – Центар и Гази Баба.

⁵⁹ МЦСР Тетово

⁶⁰ Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Карпош, Кисела Вода и МЦСР Прилеп, Куманово, Тетово, Битола, Штип.

⁶¹ МЦСР Битола, Прилеп, Куманово, Тетово, Штип и Служби при МЦСР Скопје – Карпош и Кисела Вода.

⁶² МЦСР Битола, Прилеп, Тетово и Служба при МЦСР Скопје - Карпош.

⁶³ МЦСР Тетово и Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Центар и Карпош.

⁶⁴ Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Карпош, Кисела Вода, Чаир и МЦСР Прилеп, Битола, Куманово.

⁶⁵ МЦСР Прилеп и Служба при МЦСР Скопје – Карпош.

⁶⁶ МЦСР Битола, Прилеп, Тетово и Служби при МЦСР Скопје - Карпош, Гази Баба и Чаир.

- надоместок на плата за скратено работно време: кај 15 корисници во шест ЦСР⁶⁷,
- еднократна парична помош: во 2 предмети кај два ЦСР⁶⁸.
- траен надоместок за згрижувач/родител: во 5 предмети кај три ЦСР⁶⁹,
- социјална сигурност за стари лица: во 46 предмети кај седум ЦСР⁷⁰.

Како најчеста причина за ваквата состојба се јавува потребата за комплетирање на податоците кои се обезбедуваат по службена должност.

- **недостасува службена документација**, што не е во согласност со член 281 од ЗСЗ, со кој се уредени задолжителните документи (лист на корисникот и наод и мислење од стручен работник), неопходни за правилно и целосно утврдување на фактичката состојба и тоа кај правата од:
  - ГМП: во 32 предмети кај пет ЦСР⁷¹
  - надоместок на плата за скратено работно време: кај 23 корисници во пет ЦСР⁷²,
  - социјална сигурност за стари лица: кај 32 корисници во пет ЦСР⁷³.

Наведените состојби имаат влијание врз целосното и точно утврдување на фактичката состојба на домаќинството, задоцнета примена на правата и намалена правна сигурност за корисниците, нееднакво постапување и можност за неосновано трошење на буџетски средства, како и ограничена ефикасност на системот за социјална заштита и контрола на исплатите.

3.2.13. Жалби во постапките за социјална заштита

Решавањето по жалби во втор степен е доделено на два државни органи. Имено, согласно член 261 од ЗСЗ по барањето за остварување на право од социјална заштита во прв степен решава ЦСР. По жалбата против решение на ЦСР решава МСПДМ⁷⁴. По исклучок, по жалбата против решението на ЦСР за правото на ГМП утврдено во членот 27 и член 13 од Законот за социјална сигурност на старите лица решава Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен. Притоа, согласно член 112 став 1 од Законот за општата управна постапка, второстепениот орган е должен да одлучи по жалбата без одлагање, а најдоцна во рок од 60 дена од денот на нејзиното предавање, односно од приемот на сите списи на предметот од првостепениот орган. Со извршената ревизија утврдивме дека дел од предметите

---

⁶⁷ Служби при МЦСР Скопје - Шуто Оризари, Гази Баба, Центар, Карпош, Чаир и МЦСР Тетово.

⁶⁸ МЦСР Битола и Служби при МЦСР Скопје – Карпош.

⁶⁹ Служби при МЦСР Скопје – Центар и Гази Баба и МЦСР Прилеп.

⁷⁰ МЦСР Тетово, ЦСР Куманово и Служби при МЦСР Скопје – Шуто Оризари, Гази Баба, Центар, Кисела вода и Карпош.

⁷¹ МЦСР Прилеп, Тетово и Служби при МЦСР Скопје – Шуто Оризари, Гази Баба и Карпош.

⁷² Служби при МЦСР Скопје – Шуто Оризари, Гази Баба, Центар, Карпош и МЦСР Штип.

⁷³ МЦСР Тетово и Служби при МЦСР Скопје – Шуто Оризари, Гази Баба, Кисела вода и Карпош.

⁷⁴ Согласно член 46 од ЗСЗ, во постапката по жалба против наодот и мислењето на првостепената комисија кај надоместокот за попреченост, наод и мислење дава второстепената комисија од тројца лекари специјалисти од соодветна терцијарна здравствена установа, кои не го донеле конзилијарното мислење во прв степен.

второстепените органи - МСПДМ и Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен, не ги решаваат во законски утврдениот рок од 60 дена. Ненавременото одлучување по жалбите предизвикува одолговлекување на управните постапки, создава правна несигурност кај странките и ја зголемува можноста од ненавременно остварување на правата од социјалната заштита, како и од поведување управни и судски постапки.

3.2.14. Враќање на неосновано примени средства и надомест на штета

Правото од социјална заштита остварено со решение на ЦСР престанува и корисникот е должен да ги врати примените средства ако се исполнат условите пропишани во член 301 од ЗСЗ и тоа: во случај ако правото е остварено: врз основа на нецелосни или неточни податоци, за кои корисникот знаел или морал да знае дека се нецелосни или неточни, односно на друг противправен начин остварил право од социјална заштита на кое немал право или правото го остварил во повисок износ од износот што му следувал, поради тоа што без оправдани причини не пријавил промена која влијае на престанокот или висината на правото и со отуѓување на својот имот се довел во состојба да може да оствари право од социјална заштита или имотот го отуѓил за време на користењето на правото.

Со извршената ревизија на постапката за враќање на неосновано примени средства од страна на корисниците ги утврдивме следните состојби:

- МСПДМ нема донесено упатство за регулирање на постапката за поврат на неосновано исплатените средства од страна на корисниците во случај на настанување на условите за престанок на правото, особено во делот на склучување на спогодба со корисникот на правото за регулирање на начинот и рокот на враќање на примените средства што не е регулирано со одредбите на ЗСЗ, поради што утврдивме не воедначено постапување од страна на ЦСР. Кога решението на ЦСР со кое на корисникот му престанува правото од социјална заштита ќе стане конечно, согласно член 305 од ЗСЗ центарот треба да го повика корисникот за да се спогодат за износот, начинот и рокот за враќање на примените средства. **Во услови кога со ЗСЗ не е уреден начинот и условите за склучување на спогодба** воспоставена е пракса социјалниот работник да врши проценка на социјалниот ризик на корисникот/домаќинството и да одлучи за бројот и износот на ратите и периодот на враќање на неосновано примените средства без доказ за извршена проценка и донесената одлука. Поради наведеното бројот и износот на ратите и периодот на враќање е различен, со што има ЦСР во кој е утврден период на враќање и до 60⁷⁵, односно 100⁷⁶ месечни рати и износ на рата од 500 до 7.000 денари. Наведената состојба создава можност од правна несигурност, нееднаков третман на корисниците и неефикасна наплата на побарувањата;

---

⁷⁵ Служба при МЦСР Скопје – Чаир.

⁷⁶ Служба при МЦСР Скопје – Кисела Вода.

- во програмот СПИЛ постои модул⁷⁷ за внесување на податоци од склучените спогодби за враќање на неосновано исплатените средства и тоа: број и датум на спогодбата, вкупен износ и број на рати со можност за следење на доспеаноста на ратите и платениот износ. Од страна на ЦСР не се внесени податоци во системот поради тоа што во полето за внесување податоци за бројот на ратите има можност за внесување на максимум 12 рати, а списокот на неплатени спогодби што се генерира во системот во полето за селектирање на видот на правото дава опција за избор само на право социјална парична помош која веќе не е предвидена со важечкиот ЗСЗ. ЦСР, со исклучок на ЦСР Тетово и Битола, не воспоставиле евиденција за склучените спогодби со податоци за вкупниот износ на неосновано исплатени средства, бројот и износот на ратите и периодот на враќање на средствата, односно воспоставена е пракса стручниот работник кој го водел предметот да ја следи реализацијата на спогодбите. Поради наведеното, а врз основа на извршениот увид и анализа на склучените спогодби и нивна реализација утврдивме дека повратот на средствата не се врши согласно утврдената динамика во спогодбите, а ЦСР немаат точни и ажурни податоци за поднесени тужби во случај на непочитување на условите на спогодбата. Отсуството на системско следење и контрола на повратот на неосновано исплатените средства придонесува за непочитување на утврдената динамика за наплата на средствата, зголемен ризик од ненавремено и нецелосна наплата како и немање на целосни, точни и ажурни податоци за вкупниот износ на средства за наплата во иден период. По барање на ревизијата ЦСР обезбедија податоци за бројот на донесени решенија со утврдена неоснована исплата и износот на средства кои треба да се врати, како и број на склучени спогодби, вкупен износ за поврат и износ на вратени средства прикажани во Прилог број 4. Во услови кога ЦСР не водат уредна и ажурна евиденција за наведените податоци не се уверивме во точноста, целосноста и веродостојноста на презентираниите податоци за вкупните побарувања и наплатата на средствата.

Наведените состојби не се во согласност со член 6 и 7 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, како и со членовите 8 и 15 од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор согласно кои раководителот на субјектот е одговорен за воспоставување на организациони структури и процедури со кои ќе се обезбеди функционирање, следење и развој на стабилно управување и контрола заради јакнење на одговорноста за успешно остварување на целите и задачите што влијае врз ефикасна и навремена наплата на средствата и ефикасно управување со јавните средства.

3.2.15. Согласно одредбите на склучените спогодби за враќање на средства на рати неосновано примените средства корисникот треба да ги уплати на преодна сметка на министерството (889-10), а за извршената уплата има обврска да достави доказ до ЦСР. Дополнително, согласно Процедурата за регулирање на

---

⁷⁷ Записник на спогодби

начинот за враќање на средствата од деловни банки за исплата на права⁷⁸ на оваа сметка, по барање на надлежниот ЦСР, се враќаат и средствата уплатени на трансакциската сметка на корисникот на правото во случај на настаната грешка, престанување на правото или друг случај. Барањата за поврат на средства ЦСР ги доставуваат до министерството, а по нивно разгледување и одобрување министерството до банката доставува писмено барање за поврат на средства во криптирана форма. Банката е обврзана да ги врати средствата уплатени на трансакциските сметки на корисниците само доколку средствата не се подигнати целосно и не се блокирани по некој основ.

Со извршениот увид и анализа на доставената документација ги утврдивме следните состојби:

- не е воспоставена пракса изводите за прометот и состојбата на преодната сметка на министерството да се доставуваат до ЦСР заради увид и евидентирање на вратените средствата по основ на склучените спогодби, поради што стручните работници чекаат корисниците да достават доказ/уплатница за извршените уплати што влијае на навременото и целосно следење на уплатите по корисници;
- иако ЦСР во континуитет доставуваат барања до министерството претежно за поврат на средства од трансакциските сметки на починати корисници, не е воспоставена евиденција за износот на вратени средства по овој основ ниту од страна на министерството ниту од страна на ЦСР, со исклучок на МЦСР Тетово. Врз основа на извршениот увид и анализа на обезбедените податоци за вратени неосновано исплатени средства и евиденцијата за поднесени тужби и донесени пресуди од МЦСР Тетово за период ноември 2024 – ноември 2025 година ги утврдивме следните состојби:
  - од трансакциските сметки на починати корисници на права од социјална заштита на кои неосновано им биле исплатени средства во период 2020 – 2024 година наплатени се средства во вкупен износ од 5.252 илјади и
  - врз основа на донесени пресуди во текот на 2024 и 2025 година наплатени се средства во вкупен износ од 551 илјади денари.

По однос на судски постапки по поднесени тужби од страна на ЦСР Тетово во тек е наплата на средства по основ на неосновано исплатени средства во вкупен износ од 8.068 илјади денари.

Невоспоставената пракса за доставување на изводите од преодната сметка како доказ за извршената уплата од страна на МСПДМ до ЦСР, како и отсуството на координација и сеопфатна централизирана евиденција за побарувањата (по склучените спогодби) и вратените средства по сите основи создава можност за нецелосна и ненавремена наплата на средствата, со што се отежнува контролата врз вратените неосновано исплатени средства.

Наведената состојба не е во согласност со член 37 од Законот за буџетите, согласно кој извршувањето на буџетите опфаќа наплата и евидентирање на

---

⁷⁸ бр.10-5386/1 од 08.07.2011 година

приходи и други приливи, кои мора да се спроведуваат во согласност со начелата на сеопфатност, економичност, ефикасност, ефективност и транспарентност.

Сметаме за потребно да истакнеме дека во случај кога корисникот не ги враќа неосновано примените средства утврдени со решението за престанок на правото и склучената спогодба за враќање на средствата, ЦСР поведуваат судски постапки за наплата на побарувањата. Меѓутоа, со оглед дека судските постапки траат одреден период, во меѓувреме истекува рокот, односно забраната за повторно остварување на право од социјална заштита (во рок од една година), по што корисникот повторно се вклучува во системот на социјална заштита. И покрај тоа што судот донесува пресуди во корист на ЦСР, наплатата на побарувањата од корисници на права во пракса останува оневозможена, поради тоа што примањата на парична помош од социјална заштита согласно член 116 од Законот за извршување се изземени од извршување. Поради наведеното, извршителите не можат да спроведат извршување врз овие примања, што резултира побарувањата да остануваат ненаплатени се додека должникот остварува некое право од социјална заштита.

3.2.16. Надлежности на Секторот за социјална заштита

Со Правилникот за внатрешна организација на министерството⁷⁹ организиран е Сектор за социјална заштита со 5 одделенија⁸⁰ со утврдени надлежности за вршење работи кои меѓу другото се однесуваат на системот, организацијата, функционирањето и развојот на социјалната заштита, предлагање, следење и развој на социјалната политика и преземање на мерки за намалување на сиромаштијата на населението.

Со извршената анализа на одредбите на законската регулатива, утврдените надлежности на секторите согласно Правилникот за внатрешна организација и активностите кои се извршуваат од страна на секторите ги утврдевме следните состојби:

- надлежностите на Секторот за социјална заштита утврдени со Правилникот за внатрешна организација не се во согласност со одредбите на законската регулатива, поради неизвршено усогласување и ажурирање на истиот и тоа:
  - o утврдените надлежности на Секторот за социјална заштита поврзани со спроведување **надзор над законитоста** во работењето на ЦСР во делот на правата од социјална заштита⁸¹ не се извршуваат во рамки на секторот. Овие активности се извршуваат од страна на инспектори од Секторот за инспекциски надзор во областа на социјалната заштита и

---

⁷⁹ бр.04-7280/2 од 26.08.2015 година и Правилник за изменување и дополнување бр.04-4231/1 од 06.06.2016 година, 04-4850/1 од 04.07.2016 година, бр.04-5168/2 од 15.07.2019 година, 04-381/1 од 12.01.2022 година, 04-3647/2 од 04.05.2022 година, 04-9258/2 од 29.12.2022 година, 04-2626/11 од 20.12.2023 година и 04-6906/2 од 24.10.2024 година.

⁸⁰ Одделение за социјално вклучување, Одделение за заштита и вработување на лица со попреченост и заштита на стари лица, Одделение за остварување на правата од социјална заштита, Одделение за остварување на правата - надоместок за помош и нега од друго лице и надоместок заради попреченост и Одделение за миграција, интеграција на бегалци и странци и хуманитарна помош.

⁸¹ под надлежност на Одделението за остварување на правата од социјална заштита

- заштита на децата, кои согласно член 324 од ЗСЗ и Правилникот за внатрешна организација се надлежни за извршување на работи кои се однесуваат на спроведување на инспекциски надзор над примената на законот и другите прописи со кои се уредува областа на социјалната заштита над установите за социјална заштита и другите правни и физички лица кои вршат одредени работи од областа на социјална заштита;
- согласно актот за внатрешна организација на Секторот за социјална заштита му е утврдена надлежност за водење управни постапки во втор степен од областа на социјалната заштита за правата на парична помош, без притоа да се изврши **јасно прецизирање** на конкретните права за кои се однесува оваа надлежност. Притоа, согласно член 261 од ЗСЗ и член 13 од Законот за социјална сигурност за старите лица, по жалба против решенијата на ЦСР за правото на ГМП и правото на социјална сигурност за стари лица одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен, а не Секторот за социјална заштита, додека пак за останатите права решение носи МСПДМ.
  - доставените годишни извештаи за работата на ЦСР до ССЗ согласно член 115 и 188 од ЗСЗ кои меѓу другото содржат податоци за бројот на предмети, корисници и исплатени средства по права, неосновано исплатени и вратени средства по права и поднесени жалби не се обработуваат и анализираат од страна на вработените во секторот. И покрај тоа што со состојба 31.12.2024 година во ССЗ ангажирани се 30 вработени⁸², а со решение на министерот⁸³ именувани се **координатори** и нивни заменици на работни групи по права од социјална заштита **задолжени за давање на поддршка и помош на вработените во ЦСР**, информирање за нови измени во законската и подзаконската регулатива и друго, работата на секторот се сведува на решавање по жалби за одредени права и прием и проследување на жалби до надлежните органи на одлучување и подготовка на одговори на тужби по управни спорови. Наведеното не е во согласност со утврдените надлежности на секторот со Правилникот за внатрешна организација кои се однесуваат на прибирање и анализа на податоци од областа на социјалната заштита заради следење и развој на социјалната политика и креирање политики за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост.
- Неусогласеноста помеѓу надлежностите на секторот утврдени со Правилникот за внатрешна организација и одредбите на законската регулатива, како и нецелосно извршување на утврдените надлежности влијае врз ефикасно и целосно

---

⁸² Од вкупно систематизирани 52 работни места.

⁸³ Решение за именување на координатори и заменици координатори на работни групи за реализација на проект – Развој, тестирање и имплементација на интегрирано софтверско решение за администрирање на паричните надоместоци и социјалните услуги бр.10-7760/1 од 04.12.2023 година и Решение за изменување и дополнување на решението бр.10-4529/1 од 13.06.2025 година

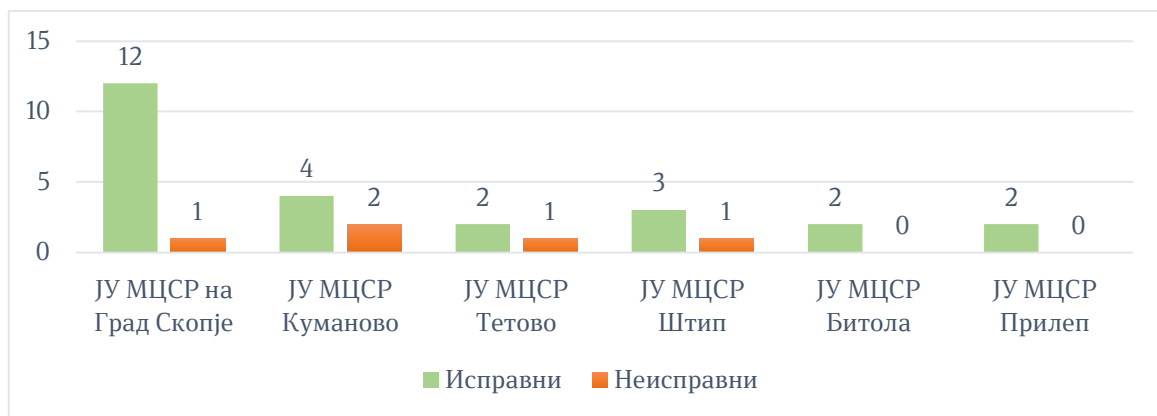
спроведување на активностите и квалитетот на креирањето и спроведувањето на политиките и остварување на целите од социјалната заштита.

3.2.17. Услови за работа и одложување на документација во ЦСР

Техничката опременост со возила претставува важен предуслов за ЦСР за навремено, квалитетно и ефикасно вршење на непосреден увид, со цел утврдување на фактичката состојба во домаќинството и потребите на неговите членови за остварување на права од социјална заштита.

Податоците за возниот парк по ЦСР се презентирани во следниот графички приказ:

Графикон број 4 – Вкупна опременост со службени возила по ЦСР

Иако ЦСР располагаат со одреден број возила утврдивме дека дел од нив се со датум на производство од 1997 и 2000 година, а дел се неисправни. Одредени ЦСР и покрај тоа што располагаат со возила, немаат вработени возачи⁸⁴. Особено ја истакнуваме состојбата во МЦСР Скопје, како центар со најголем обем на предмети и корисници, кој располага со 13 возила и 4 возачи, од кои еден со овластување е распореден на друго работно место, што дополнително ја отежнува можноста за користење на расположливите возила за вршење теренски увид.

Недоволната и несоодветна техничка опременост со исправни возила ја ограничува можноста за навремено и континуирано вршење теренски увид од страна на стручните лица предвидена со член 115 од ЗСЗ. Ваквата состојба создава можност од нецелосно и ненавремено утврдување на фактичката состојба во домаќинствата, што може да влијае врз правилно остварување на правата од социјална заштита, квалитетот на стручната работа на ЦСР, како и ризик правата да бидат остварени без да се исполнат пропишаните услови.

3.2.18. Условите за правилно чување и заштита на документацијата претставуваат предуслов за обезбедување на нејзината целосност, точност и достапност, како и за законито спроведување на постапките за остварување на права од социјална заштита. Покрај тоа, тие се важни и за вработените, кои треба да работат во безбедни и соодветни услови, како и за барателите на права, кои треба да имаат можност достоинствено да поднесат барање во соодветни услови. Со извршената посета

⁸⁴ Во ЦСР Штип во 2023 и 2024 година нема вработен возач, вработен е во текот на 2025 г.

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

на Службите за права на парична помош на МЦСР Скопје утврдивме дека поголемиот дел од службите се сместени во бараки со лоши услови за работа, а просториите за прием и тријажа на странки се несоодветни. Во услови на недостиг на просторни услови утврдивме дека документацијата за предметите за остварување на права од социјална заштита е одложена по ходници и канцеларии, сместена во картонски кутии и различни видови регистратори, наместо во соодветни шкафови затворени со клуч, при што истата не е заштитена од влага, светлина, топлина, поплави и слично. Ваквата состојба не обезбедува соодветна заштита на документацијата од оштетување, губење или уништување што не е во согласност со член 19 од Законот за архивско работење⁸⁵ согласно кој имателот на архивски и документарен материјал е должен да го заштитува, чува и одржува во изворна форма и безбедна состојба и да обезбедува услови за сместување и обезбедување на архивскиот и документарниот материјал. Ваквите состојби не обезбедуваат соодветна заштита на архивскиот и документарниот материјал, ниту достоинствени услови за работа и прием на странките и го зголемуваат ризикот од оштетување или губење на документацијата.

Слика број 1 – Услови за работа и складирање на документација во ЦСР

⁸⁵ Службен весник на Република Македонија 95/2012.... Службен весник на Република Северна Македонија 193/2024. Во Службен весник на Република Северна Македонија број 135 од 04.07.2025 година објавен е нов Закон за архивски материјал и архивска дејност

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

44

3.2.19. Инспекциски надзор над правата од социјална заштита

Планирањето на инспекциските надзори, согласно Законот за инспекциски надзор, започнува со донесување на Годишен план за работа на инспекциската служба, по добиена согласност од Инспекцискиот совет. Врз основа на Годишниот план за работа, инспекцискиот надзор се спроведува согласно месечните планови за работа на инспекторите, преку кои се врши надзор над примената на законите и подзаконските прописи во областа на социјалната заштита и заштитата на децата.

Согласно законските и подзаконските прописи, инспекцискиот надзор треба да се планира и спроведува врз основа на проценка на ризик, во согласност со Методологијата за проценка на ризик, со која се уредува начинот на идентификување, анализирање и мерење на степенот на ризиците кај субјектите предмет на надзор. Анализата на ризик треба да ги опфати големината на субјектите, нивното групирање според степенот на ризик, елементите за проценка на ризикот (тежината на можните штетни последици и веројатноста за нивно настанување), како и зачестеноста на вршењето на инспекцискиот надзор. Секој утврден ризик треба да биде измерен преку однапред дефинирани критериуми и индикатори, изразени преку соодветен систем на бодување.

Ревизијата утврди дека, донесената Методологија⁸⁶, се применува делумно и нецелосно при планирањето на инспекциските надзори.

Имено, при изборот на субјектите предмет на инспекциски надзор **не се врши целосно евидентирање и бодување на утврдените критериуми и индикатори за проценка на ризик за секој поединечен субјект**. Без спроведување на финално бодување врз основа на кое би се утврдила оправданоста и приоритетот

⁸⁶ Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциските надзори бр.16-7015/1 од 27.10.2021

за вклучување на субјектите во Годишниот план за работа, не е обезбедено целосно почитување на Методологијата за проценка на ризик.

Дополнително, ревизијата утврди дека **предмет на редовен инспекциски надзор се само две права** уредени со ЗСЗ и тоа правото на ГМП и правото на скратено работно време, иако со истиот закон се утврдени вкупно седум видови на права на паричен надоместок. Останатите пет права не се земаат предвид при планирањето на редовните инспекциски надзори, односно се опфаќаат само доколку е поднесена претставка, како вонреден надзор, што влијае врз целосноста, рамномерноста и ефективностa на системот на инспекциски надзор. Истовремено, **правото на социјална сигурност на старите лица**, уредено со Законот за социјална сигурност на старите лица, **во 2024 и 2025 година не било планирано како предмет на редовен инспекциски надзор**.

Со анализа на субјектите предмет на инспекциски надзор за периодот од 2022 до 2025 година, ревизијата утврди дека за одредени права (ГМП и правото на скратено работно време) **кај одредени ЦСР не е планиран и спроведен редовен инспекциски надзор во континуитет над три години**, односно во периодот од 2022 до 2025 година⁸⁷.

Понатаму, анализата на планираните и реализираните инспекциски надзори во периодот 2022–2025 година укажува на континуирано намалување на бројот на редовни инспекциски надзори, за сметка на зголемување на бројот на вонредни инспекциски надзори, што е прикажано во Табела број 4.

Табела број 4: Планирани и спроведени инспекциски надзори над правата на парична помош од социјална заштита⁸⁸

Година	Број на планирани надзори			Вкупен број на извршени надзори		
	редовен	вонреден	контролен	редовен	вонреден	контролен
2022	27	-	29	27	26	26
2023	24	-	24	24	32	24
2024	9	-	28	9	34	28
до 30.09.2025	19	-	25	18	24	29

Имајќи ја предвид бројноста на ЦСР, надзорот се планира и спроведува во услови на ограничени човечки ресурси, при што од систематизирани 17 работни места во Одделението за инспекциски надзор над остварување на права од социјална заштита и други парични надоместоци, во 2023 и 2024 година биле пополнети 12, додека во 2025 година се пополнети 17 работни места. Дополнително, инспекцискиот кадар од Одделението, покрај надзорот над паричните права, се

⁸⁷ ЦСР - Кичево, Кратово, Крушево, Македонски Брод, Винаца, Пробиштип, Радовиш и Служби при МЦСР Скопје - Чаир, Центар, Шуто Оризари- за двете права (ГМП и скратено работно време).

⁸⁸ Секторот за инспекциски надзор врши инспекција и на услугите од социјална заштита и на дејноста заштита на децата согласно закон.

ангажира и за вршење надзор над услугите, што влијае врз обемот, динамиката и ефективноста на инспекциските надзори.

Наведените состојби имаат за последица планирање и спроведување на инспекцискиот надзор без сеопфатно идентификување и мерење на ризиците, што не овозможува рационално утврдување на обемот и зачестеноста на надзорот и го намалува неговиот ефект во насока на навремено откривање и спречување на неправилности и минимизирање на можните штетни последици.

4. Заклучок

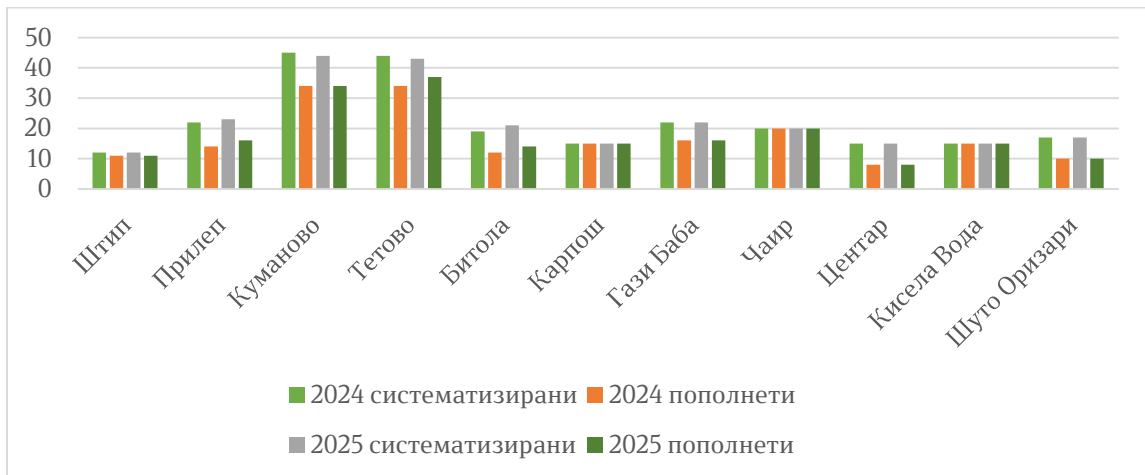
Со опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување ревизорски техники и методологија, добивме разумно уверување да го изразиме следниот заклучок:

Врз основа на извршената ревизија, заклучивме дека системот и активностите за остварување, исплата и контрола на правата од социјална заштита не се во согласност во сите материјални аспекти со релевантната законска и подзаконска регулатива.

5. Нагласување на прашања од неизвесност

5.1. Ревизијата смета за потребно да ја обелодени состојбата за нерамномерна распределба и оптовареност со предмети на стручните работници по ЦСР. Имено, во рамки на ЦСР организирана е **Служба за права на парична помош** со утврдена надлежност за решавање на права од парична помош за социјална заштита, а во решавање на предметите во одредени центри вклучени се и дел од стручните работници од Служба за услуги од социјална заштита. Со извршената анализа на систематизираните и реално пополнетите работни места на Службата за права на парична помош во ЦСР утврдивме дека вкупниот број на реално пополнети работни места во однос на вкупниот број на систематизирани работни места за 2024 и 2025 година е различен и се движи од 53% во ЦСР Центар до 100% во ЦСР Карпош, Чаир и Кисела Вода во 2024 и 2025 година. Напоменуваме дека помеѓу службите во МЦСР Скопје присутна е појавата на распоредување на вработените врз основа на доделени овластувања од страна на директорот, поради што презентираниите податоци за реално пополнетите работни места ги вклучуваат и распоредувањата со овластувања.

Графикон број 5 - Систематизирани и реално пополнети работни места на Службата за права на парична помош во ЦСР за 2024 и 2025 година

Со извршената споредба на бројот на стручни работници по ЦСР вклучени во решавање на права на парична помош од социјална заштита со просечниот број на корисници на права по ЦСР за 2024 година утврдивме дека постојат значителни разлики во просечниот број на корисници по стручен работник помеѓу ЦСР (Прилог број 5). Имено, во ЦСР Центар просечниот број на корисници е највисок и изнесува 944 по стручен работник, потоа следува ЦСР Карпош и Шуто Оризари со просечен број на корисници од 600, односно 565 корисници по стручен работник. Просечниот број на корисници по стручен работник најмал е во ЦСР Делчево и изнесува 145 корисници. Наведената состојба упатува на неусогласеност помеѓу обемот на работа и расположливите кадровски капацитети по ЦСР, како и нерамномерна распределба и оптовареност на човечките ресурсите што влијае врз квалитетот, ефикасноста и навременоста во постапувањето со предметите и создава ризик од пропусти во работењето.

Истакнуваме за потребно одговорното лице на министерството да утврди и пропише нормативи и стандарди за максималниот број на предмети, односно корисници кои може да ги работи еден стручен работник со што ќе се овозможи порамномерна распределба на предметите, поефикасно управување со човечките ресурси и унапредување на квалитетот и навременоста на постапувањето.

- 5.2. Во текот на 2025 година, во врска со остварување на правото на социјална сигурност на стари лица, од страна на МЦСР Тетово се покренати две постапки пред надлежното ОЈО против вработени во центарот поради сомневања за незаконитости и пропусти во работењето. Првиот случај се однесува на сомневање за злоупотреба на службена положба и несовесно работење во службата поврзано со постапување во 2022 година против шестмина вработени, при што биле констатирани пропусти во вршење на надзор, овозможување користење на службени пристапни шифри и службен печат од неовластени лица, како и слабости во организацијата и контролата на законитоста. Во конкретниот предмет било донесено решение врз основа на фалсификуван документ и биле извршени неосновани исплати, кои по откривање биле вратени. За дел од

пријавените е донесена одлука за непреземање кривично гонење по исполнување на обврски и отстранување на штетните последици, додека за дел е поведена понатамошна постапка.

Вториот случај се однесува на 26 корисници⁸⁹ кои неосновано се стекнале со правото, при што е утврдено донесување одлуки со ретроактивни исплати за повеќе години, реализирани во краток временски период. Центарот доставил документација до надлежните органи поради сомневање за злоупотреба на буџетски средства, а од страна на органите за внатрешни работи е побарана и доставена целокупната оригинална документација за предметите.

Наведените случаи укажуваат на сериозни слабости во системот на внатрешни контроли од страна на вработени лица, управувањето со пристапни овластувања и службени документи, надзорот над законитоста во постапките и механизмите за спречување на неосновани и ретроактивни исплати, што создава можност од неправилно и ненаменско користење на јавни средства.

Истакнуваме за потребно, покрај пријавите и започнатите постапки пред надлежните органи, да се продолжи со мерките за зајакнување на внатрешните контроли кај сите ЦСР, управувањето со пристапните овластувања и службените документи, како и надзорот над законитоста на одлучувањето и исплатите, со цел спречување на неправилности, неовластени постапувања и заштита на буџетските средства.

6. Останати прашања

6.1. При спроведената анализа на Законот за социјалната заштита утврдивме слабости, неусогласености или недоречености и тоа:

- постои непотполност/недоволна прецизност во законското регулирање на извршувањето на непосредниот увид во домаќинството на корисникот за утврдување на потребите од социјална заштита. Имено член 115 од ЗСЗ предвидува дека стручните лица вршат непосреден увид за утврдување на фактичката состојба во домаќинството и потребите на членовите на домаќинството, а член 274 предвидува дека ЦСР на граѓанинот му укажува стручна помош при поднесување на барањето и утврдува потреба за користење на права врз основа на извршен непосреден увид. Утврдивме дека **ЗСЗ ниту подзаконската регулатива не го пропишуваат бројот на обиди за вршење на увид кои стручниот соработник е должен да ги преземе, во случаи кога подносителот или корисникот не е присутен во домаќинството**, со цел обезбедување еднаква, транспарентна и ефективна примена на правата од социјална заштита, без непотребно одоговлекување на постапката и
- членовите од 44 до 56 од ЗСЗ и одредбите од подзаконските акти што ги уредуваат правото на надоместок за помош и нега од друго лице, правото на надоместок заради попреченост и правото на надоместок на плата за скратено работно време, предвидуваат дека повторното користење на

---

⁸⁹ Допис за пријава-достава на докази бр.03-206/1 од 12.06.2025 година до ОЈО Тетово и Допис бр.03-334/3 од 08.10.2025 година до МВР – СВР Тетово.

правото по контролен преглед, односно **по истекот на важноста на решението не претставува продолжување на постојното право, туку започнување на нова управна постапка.** Имено, со истекот на важноста на решението со кое првично е признато правото (до датумот на контролен преглед / по една година), корисникот е должен да поднесе ново барање до надлежниот ЦСР. Поднесувањето на новото барање подразбира започнување на нова управна постапка за утврдување на исполнетост на условите за повторно остварување на правото. Овој пристап значи дека правото не продолжува автоматски или по скратена постапка, туку се разгледува како ново право. Ова резултира со тоа што, по истекот на важноста на решението, корисниците остануваат без признато право сè до повторно поднесување и одлучување по ново барање. Во пракса ова создава временски прекин во остварувањето на правото, што може да влијае негативно врз социјалната сигурност на ранливите категории на граѓани, како што се лица со попреченост или хронични заболувања.

Ваквата поставеност укажува на потреба од преиспитување на регулативата со цел обезбедување поголема правна сигурност и континуитет во остварувањето на овие права. Истакнуваме дека во МСПДМ во тек се активности за изготвување на предлог измени и дополнувања на ЗСЗ.

- 6.2. Со Законот за социјална сигурност на старите лица се уредуваат правата на социјална сигурност за старите лица, како и условите и постапките за нивно остварување. При спроведената анализа на законот утврдивме дека истиот **не предвидува обврска за враќање на неосновано примените средства и надоместок на штета**, како што е регулирано со член 301 од Законот за социјалната заштита. Причината за оваа состојба е отсуство на соодветна законска одредба во Законот за социјална сигурност за старите лица, иако ЦСР во пракса ги применуваат одредбите за враќање од Законот за социјалната заштита. Имено, во член 15 од законот, е уредено дека ЦСР, во постапката за остварување на правото на социјална сигурност за старите лица соодветно ги применува одредбите од Законот за социјалната заштита. Постапката за остварување на права од социјалната заштита е уредена со членовите од 261 до 300, додека пак враќањето на неосновано примени средства и надоместок на штета е уредена во членовите од 301 до 305, со што истото останува како недореченост во Законот за социјална сигурност на старите лица. Оваа состојба доведува до правни ризици во постапувањето како и неправилна употреба на средствата за социјална сигурност, потенцијални загуби врз буџетот на министерството и намалена оперативна ефикасност на системот за социјална заштита за што има потреба од законско уредување на постапката на враќањето на неосновано примени средства и надоместок на штета за правото на социјална сигурност за старите лица.
- 6.3. Во системот на социјална заштита утврдивме слабости во законската и подзаконската регулатива во делот на разграничување на правата што се **остваруваат по ист основ**. Утврдивме дека иста здравствена состојба може да претставува основ за остварување на надоместокот за помош и нега од друго

лице како и на надоместокот заради попреченост. Иако со законската регулатива се утврдени групи на здравствени состојби и попречености врз основа на кои се остварува секое од наведените права, не е воспоставен јасен и функционален механизам за разграничување на нивната примена во целост. Иако формално правата имаат различна цел⁹⁰ во пракса утврдиме преклопување на корисничката основа и дел од здравствените состојби врз основа на кои се остваруваат овие права. Истовремено, кај надоместокот заради попреченост здравствените состојби врз основа на кои се остварува правото се утврдени описно, без користење на шифри на болести, за разлика од надоместокот за помош и нега од друго лице каде во подзаконската регулатива се утврдени конкретни шифри на болести за кои може да се оствари правото. Наведената неусогласеност во нормативниот пристап дополнително го зголемува ризикот од преклопување на корисничката основа и остварување на повеќе парични права за иста здравствена состојба. Утврдиме дека за лица со потреба од помош и нега во домот и лица со попреченост согласно членовите 74 до 78 од ЗСЗ е предвидена и социјална услуга – услуги во домот (во форма на помош и нега во домот или лична асистенција), со која се обезбедува помош во вршење основни и инструментални активности од секојдневниот живот до 80 часа месечно, за лица со намален функционален капацитет кои не можат сами да се грижат за себе. Ова подразбира дека со законската регулатива не се исклучува можноста корисник на надоместок за попреченост кој користи услуга за помош и нега во домот истовремено да користи и паричен надоместок за помош и нега од друго лице. Наведената состојба овозможува паралелно користење на повеќе парични права и социјални услуги за иста или слична здравствена состојба, што создава ризик од преклопување на поддршката, нецелосно таргетирање на средствата како и да доведе до нерамномерна распределба на социјалната поддршка помеѓу корисниците. **Ова укажува на потреба од системско унапредување на регулативата и воспоставување координиран пристап заснован на проценка на реалните функционални потреби на корисниците.** Истакнуваме за потребно МСПДМ да изврши преиспитување на постојните парични права и социјални услуги за лица со попреченост и потреба од помош и нега од друго лице и да иницира унапредување на законската и подзаконската регулатива со цел воспоставување јасни критериуми и механизми за разграничување на формите на поддршка.

- 6.4. Прашањето за обезбедување и размена на податоци по службена должност за лица затекнати при вршење работа без заснован работен однос не е законски уредено, поради што не е воспоставена институционална и системска поврзаност помеѓу ЦСР и надлежните инспекциски органи. Поради тоа, при остварување и користење на правото на ГМП, ЦСР немаат навремени и релевантни информации за корисници кои остваруваат приходи од

---

⁹⁰ Надоместокот заради попреченост е наменет за поттикнување на социјалната вклученост и еднакви можности, а надоместокот за помош и нега од друго лице за обезбедување помош при вршење на основните активности од секојдневниот живот.

нерегистрирана работа, што го ограничува утврдувањето на фактичката состојба и законитото користење на правото.

Иако во минатото постоела практика инспекциските органи да доставуваат информации за лица затекнати при работа „во сива економија“, во тековниот период ваква размена не е воспоставена, ниту постои јасна законска рамка за меѓуинституционална соработка во оваа област.

Дополнително, системски не е воспоставена размена на податоци ниту со други надлежни органи (МВР, гранична полиција, МНР и други институции) **во однос на лица кои престојуваат или работат во странство**. Според образложенијата од надлежни лица, во моментот не постои ефикасен систем за евидентирање на иселени лица и движење преку граница, што создава правна несигурност и ризик од поведување постапки од страна на корисниците.

Наведената состојба претставува системска слабост во уредувањето и координацијата на размената на податоци помеѓу надлежните институции, поради непостоење на јасна законска рамка и функционална институционална поврзаност. Истата создава зголемен ризик од неосновано користење на правото на ГМП од страна на лица кои остваруваат приходи од регистрирана работа или престојуваат и работат во странство, што може да влијае врз законитоста, наменското и ефикасното користење на буџетските средства.

Ревизијата укажува на потребата МСПДМ, во координација со надлежните институции (инспекциски органи, МВР, гранична полиција и други релевантни органи), да ја преиспита можноста од воспоставување на законска основа и функционален механизам за размена на податоци по службена должност, како и склучување на соодветни меморандуми за соработка, со цел обезбедување навремени и точни податоци за утврдување и преиспитување на правото на ГМП.

7. Препораки

Од ревизијата произлегоа препораки за надлежните институции во насока на надминување и подобрување на утврдените состојби.

Одговорното лице на **Министерството за социјална политика, демографија и млади** да ги преземе следните мерки и активности:

1. Доуредување на подзаконските акти од аспект на усогласување на обрасците на Барање со одредбите од релевантните правилници за социјална заштита со јасно утврдување кои документи ЦСР ги прибавува по службена должност, а кои ги доставува подносителот (точка 3.1.1);
2. Да се пристапи кон формирање на Координативното тело предвидено во Националната програма за развој на социјалната заштита 2022–2032, со јасно дефиниран состав, надлежности, рокови и начин на работа, како и воспоставување редовна динамика на состаноци и известување. Да се отпочнат конкретни активности за реализација на клучните стратешки мерки, со утврдување временска рамка, носители на активности и потребни ресурси (точка 3.1.2);

3. При изработка на стратешките планови да се воспостави аналитички пристап при планирањето и управувањето со паричните права, кој ќе вклучува проценка на потребите и бројот на корисници, фискални ефекти, редовна оценка на влијанието врз социјалната вклученост и намалувањето на сиромаштијата, и истите да се користат за постигнување конкретни социјални цели и мерки (точка 3.1.3.);
4. Во годишните програми за остварување на дејноста на социјалната заштита да се вклучуваат: планиран број на корисници по право, критериуми и таргетирање на целните групи, индикатори за успешност, очекувани резултати и образложение на висината на планираните средства (точка 3.1.3.);
5. Да се анализира кадровската екипираност во однос на обемот на работа во ЦСР и да се утврдат нормативи за максимален број на предмети по работник во насока кон соодветна распределбата на задачите и целосно и навремено водење на досиејата (точка 3.1.4.);
6. Донесување на внатрешни процедури со кои ќе се уреди начинот на работа и постапување при остварување на правата од социјална заштита, со јасно дефинирани контроли и одговорности во сите фази на постапката вклучително и исплатата на правата (точка 3.2.1.);
7. Обезбедување на редовна функционалност на воспоставените системски и автоматски контролни механизми во интегрираниот информатички систем, со кој ќе се оневозможи остварување на правото без исполнување на законските услови и комплетност на документација (точка 3.2.3. и 3.2.10. и 3.2.11.);
8. Обезбедување редовна, целосна и благовремена размена, односно преземање на податоци по службена должност од надлежните институции кои се чинители во системот за точно и навремено решавање на правата од социјална заштита (точка 3.2.3.);
9. Обезбедување на насоки за воедначена примена на законската и подзаконската регулатива кај правото на надоместок заради попреченост (точка 3.2.6.);
10. Да се покрене иницијатива до министерството за здравство за донесување на подзаконски акт за уредување на начинот на вршење на ревизија на наодот, оцената и мислењето за потребата од помош и нега од друго лице и наодот за правото на попреченост како и ревизија на конзилијарните мислења (точка 3.2.8);
11. Дополнување на Правилникот за начинот на остварување на правото на траен надоместок за родител или згрижувач, образецот на барањето и потребната документација, каде ќе се пропише обезбедување на соодветен документ – потврда, со кој ќе се потврди исполнувањето на законскиот услов детето со попреченост за кое се грижел родителот, барател на правото, да не било сместено во установа за вон-семејна заштита (точка 3.2.10);
12. Донесување на упатство со кое ќе се уреди постапката за поврат на неосновано исплатените средства, со јасно утврдени критериуми, начин и рокови за склучување на спогодби со корисниците (точка 3.2.14.);
13. Дополнување на Процедурата за регулирање на начинот на враќање на средствата од деловни банки за исплата на правата со обврска за водење евиденција за износот на вратените средства преку деловните банки, како и

- начинот на воспоставување на редовна размена на податоци и информации помеѓу министерството и ЦСР (точка 3.2.15.);
14. Усогласување на Правилникот за внатрешна организација со одредбите на законската регулатива во делот на надлежностите на Секторот за социјална заштита со јасно дефинирање и разграничување на одговорностите помеѓу организационите единици (точка 3.2.16.);
  15. Обработка и анализа на податоците од годишните извештаи за работа на ЦСР од страна на вработените лица во Секторот за социјална заштита и користење на податоците при креирање на политиките за социјалната заштита, како и зајакнување на улогата на координаторите за давање на поддршка и помош на вработените во ЦСР (точка 3.2.16);
  16. Обезбедување на соодветни просторни услови за Службите за права на парична помош на МЦСР Скопје, достоинствени простории за прием и тријажа на странки, вклучително и плакари за безбедно одложување на документацијата согласно законските прописи (точка 3.2.18.);
  17. Секторот за инспекциски надзор да обезбеди целосна и доследна примена на Методологијата за проценка на ризик при планирањето на инспекциските надзори, преку евидентирање, бодување и рангирање на сите субјекти врз основа на однапред утврдени критериуми и индикатори, како и опфаќање на сите права уредени со релевантните закони во годишните планови за работа (точка 3.2.19.) и
  18. Да воспостави рамномерна и континуирана динамика на редовни инспекциски надзори согласно степенот на ризик, за зголемување на покриеноста и превентивната улога на инспекцискиот надзор (точка 3.2.19.).

Одговорните лица на **Центрите за социјални работи** да ги преземат следните мерки и активности:

19. Обезбедување целосност и комплетност на досиејата за корисниците, преку редовно прикачување и скенирање на целокупната документација во електронските досиеја, паралелно со комплетирање на хартиените досиеја (точка 3.1.4.);
20. Во согласност со организацијата на работењето да донесат внатрешни процедури со јасно дефинирани надлежности, одговорности и контролни механизми во сите фази од приемот и обработката на барањата до донесувањето на решенијата и припрема за исплата на средствата (точка 3.2.1.);
21. Зајакнување на внатрешните контроли и одговорноста во постапувањето при доделување на правата на парична помош од социјална заштита и социјална сигурност на старите лица, преку обезбедување на целосна исполнетост на законските услови, обезбедување на комплетност на документацијата, редовно следење на промените на условите во домаќинството и годишно усогласување со порастот на трошоците за живот (точка 3.2.2. и точка 3.2.11.);
22. Преиспитување на исполнетоста на условите кај сите носители на правото и членови на домаќинството, особено во делот на утврдување дали се корисници на пензија, корисници на паричен надоместок за невработеност, поставената возрастна граница кај соодветното право и да се обезбеди итно преземање

соодветни мерки за донесување решение за престанок и враќање на средствата во случаи кога ќе се утврди дека не се исполнети законските услови за користење на правото (точка 3.2.3., 3.2.10. и 3.2.11.);

23. Да се изготвуваат планови за интеграција во општеството за лица кои до 18 години биле со статус на деца без родители или родителска грижа, како и да се воспостави редовна контрола во однос на обезбедувањето соодветна поткрепувачка документација особено за исплатените средства од еднократната парична помош (точка 3.2.9);
24. Да се обезбеди доследна и целосна примена на насоките (упатството за архивари) за потпишување на решенијата за остварување или престанок на социјалните права со своерачен потпис од одговорните лица (точка 3.2.4);
25. Исполнување на законските одредби во делот на постапката за остварување на правата од аспект на спроведување на непосреден увид во домаќинството на корисникот при остварување на правото, редовно годишно преиспитување на правата и изготвување на службената документација (точка 3.2.12.);
26. Да се воспостави ажурна, сеопфатна и навремена системска евиденција за склучените спогодби за поврат на неосновано исплатените средства, како и следење и контрола на повратот на средствата (точка 3.2.14);
27. Обезбедување соодветна техничка опременост со исправни возила и воспоставување план за обновување и одржување на возниот парк (3.2.17.).

МСПДМ, во соработка со ЦСР и АВРСМ да преземе координирани мерки и активности

28. Да се обезбеди целосна, навремена и автоматизирана размена на сите релевантни податоци поврзани со статусот на невработените лица, корисници на Гарантирана минимална помош – вклучително податоци за двократно одбивање на понудено вработување, прифаќање работно ангажирање, период на последно вработување и користење на паричен надоместок по основ на невработеност (точка 3.2.3.);
29. Зголемување на бројот на изработени индивидуални планови и преиспитување на законската обврска за задолжителна изработка на планови за сите работоспособни лица во домаќинствата, назначување координатори во ЦСР и ЦВ и одржување редовни месечни средби за следење, координација и евалуација на реализацијата на плановите. Воспоставување функционална системска размена на индивидуалните планови помеѓу институциите, како и поинтензивна активација на корисниците на Гарантирана минимална помош на пазарот на труд (точка 3.2.5.).

МСПДМ во координација со Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен да преземе мерки и активности:

30. Решавањето по жалбите во втор степен да се врши во законски утврдениот рок од 60 дена (точка 3.2.13.).

**ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ПРИЛОГ БР.1		
Преглед на законски и подзаконски акти за остварување на правата на парична помош од социјална заштита		
Ред. број	Назив на актот	Објава
1	Закон за социјалната заштита	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.104/2019.....192/2025
2	Закон за социјална сигурност за старите лица	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.104/2019 и 192/2025
3	Закон за цивилните инвалиди од војната	„Службен весник на Република Македонија“ бр.33/1976... 161/2009
4	Закон за буџетите	„Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/05, 4/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12, 192/15, 167/16, „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 151/21
5	Закон за извршување на буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.283/2023 и 169/24
6	Закон за извршување на буџетот на Република Северна Македонија за 2025 година	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.254/24
7	Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.255/24
8	Правилник за начинот на остварување на правото на гарантирана минимална помош	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/2019.....240/21
9	Правилник за начинот за остварување на правото на надоместок за помош и нега од друго лице	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.126/2019 и 192/20
10	Правилник за начинот за остварување на правото на надоместок на плата за скратено работно време	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19
11	Правилник за начинот на остварување на правото на додаток за домување за лице кое до 18-годишна возраст имало статус на дете без родители и без родителска грижа, односно и по престанување на старателството, а најмногу до 26-годишна возраст	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19 и 1/20
12	Правилник за начинот на остварување на правото на еднакратна парична помош	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19, 192/20 и 240/21
13	Правилник за начинот на остварување на правото на надоместок заради попреченост	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.111/19 и 162/19
14	Правилник за начинот на остварување на правото на парична помош на родител кој има дете со попреченост	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/2019, 238/2022 и 231/2023
15	Правилник за остварување на правото на социјална сигурност за старите лица	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19, 188/19 и 192/20
16	Правилник за начинот на остварување на правото на трајниот надоместок за згрижувач	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19
17	Правилник за начинот на водење и содржината на евиденцијата за корисниците на правата од социјална заштита	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.19/24
18	Правилник за начинот на соработка за вклучување на корисникот на гарантирана минимална помош во активните мерки за вработување	„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.109/19

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

_____

**ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Корисници на права на парична помош од социјална заштита и пензија										
ЦСР / Служби за парични права	Вид на право	Вкупен број на корисници на права на социјална помош и пензија	Број на донесени решенија за престанок до 11.2025 годин		Број на донесе решенија за престанок (по укажување на ревизија)	Број на корисници кои не е донесено решение за престанок	Вкупнс неоснова о исплатени средства	Број на склучени спогодби за враќање на средства	Утврден износ на средства з враќање по спогодби (до период на известување од ревизијата)	Износ на вратени средства од спогодбата
			по основ на остварено право на семејна или старосна пензија	по друг основ						
			во 000 денари							
Битола	Социјална сигурност на стари лица	1	-	-	1	-	103	-	-	-
	ГМП	14	6	3	5	-	886	3	159	81
Виница	ГМП	1	-	1	-	-	159	-	-	-
Велес	Социјална сигурност на стари лица	2	-	1	-	1	120	-	-	-
	ГМП	3	1	-	-	2	211	-	-	-
Гостивар	Социјална сигурност на стари лица	11	-	2	-	9	957	-	-	-
	ГМП	13	3	5	2	3	753	-	-	-
Дебар	Социјална сигурност на стари лица	1	-	-	-	1	103	-	-	-
	ГМП	7	-	6	-	1	601	-	-	-
Кавадарци	ГМП	2	1	1	-	-	131	-	-	-
	Траен надоместок	1	-	-	-	1	126	-	-	-
Крушево	Социјална сигурност на стари лица	1	-	-	1	-	103	-	-	-
Кочани	ГМП	6	5	1	-	-	420	1	131	22
Крива Паланка	ГМП	4	3	-	1	-	157	3	218	22
Кичево	ГМП	2	-	-	1	1	106	-	-	-
Куманово	Социјална сигурност на стари лица	2	-	-	-	2	178	-	-	-
	ГМП	7	5	1	-	1	132	3	100	82
Македонски брод	ГМП	4	2	2	-	-	62	-	-	-
Неготино	ГМП	1	1	-	-	-	35	1	8	8
Охрид	ГМП	2	-	-	2	-	220	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	2	-	-	2	-	170	1	209	-
Прилеп	ГМП	13	8	-	5	-	590	1	173	29
Радовиш	ГМП	4	2	-	-	2	347	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	1	-	-	-	1	51	-	-	-
Свети Николе	ГМП	1	1	-	-	-	74	-	-	-
Струмица	ГМП	4	-	-	-	4	288	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	3	-	1	2	-	253	-	-	-
	Траен надоместок	1	-	-	1	-	63	-	-	-
Струга	ГМП	5	3	2	-	-	226	1	17	17
	Социјална сигурност на стари лица	1	1	-	-	-	96	-	-	-
	Траен надоместок	1	-	-	1	-	53	1	215	3
Гази Баба	ГМП	7	2	2	-	3	349	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	2	1	1	-	-	124	-	-	-
Кисела Вода	ГМП	17	4	3	1	9	776	-	-	-
Карпош	ГМП	18	3	4	11	-	964	-	-	452
	Социјална сигурност на стари лица	2	-	-	2	-	101	-	-	-
Центар	ГМП	2	1	-	-	1	93	-	-	-
	Траен надоместок	1	-	-	-	1	89	-	-	-
Чаир	ГМП	24	2	10	-	12	1.377	3	94	34
	Социјална сигурност на стари лица	3	-	-	-	3	308	-	-	-
Шуто Оризари	ГМП	10	3	1	-	6	491	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	1	-	-	-	1	93	-	-	-
Тетово	ГМП	14	5	1	6	2	1.016	-	-	-
	Социјална сигурност на стари лица	7	-	1	5	1	587	-	-	-
	Траен надоместок	1	-	-	-	1	95	-	-	-
Ревизорски тим:	ГМП	5	-	4	-	-	399	-	-	-
Вкупно		235	63	53	49	70	14.536	18	1.324	750

Овластен државен ревизор

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРИЛОГ БР. 3								
Учество на корисници на ГМП во активни мерки за вработување и услуги за посредување и советување								
Тип на мерка	2022		2023		2024		2025	
	Број на учества на лица со активациски план	Број на вработувања на лица со активациски план	Број на учества на лица со активациски план	Број на вработувања на лица со активациски план	Број на учества на лица со активациски план	Број на вработувања на лица со активациски план	Број на учества на лица со активациски план	Број на вработувања на лица со активациски план
Економија на грижа	43	1	25	1	19	1	3	-
Обуки - Обука за побарувани занимања	4	-	59	-	27	-	7	-
Обуки - Обука за познат работодавач	-	-	-	-	-	-	-	-
Обуки - Обуки за развој на дигитални вештини	-	-	5	-	-	-	-	-
Практиканство	10	-	7	-	2	-	1	-
Претприемништво - Самовработување со грант	19	19	19	19	5	5	11	11
Работно ангажирање	62	-	67	-	49	-	61	-
Субвенции - Субвенционирање на плати	8	8	5	5	4	4	-	-
Субвенции - Финансиска поддршка за создавање на нови работни места	1	1	2	2	6	6	7	7
Услуги - Посредување	885	10	642	11	335	4	603	6
Услуги - Советување	4.034	-	2.382	-	1.154	-	574	-
Вкупно	5.066	39	3.213	38	1.601	20	1.267	24

Напомена: Во услугите посредување и советување, има лица кои учествувале повеќе од еднаш во таква мерка.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

58

ИСПЛАТА НА ПРАВА НА ПАРИЧНА ПОМОШ ОД СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРИЛОГ БРОЈ 4

Преглед за склучени спогодби за враќање на неосновано исплатени средства и износ на вратени средства во период 01.01.2022 - 30.09.2025 година

во 000 денари

ЦСР/Служби за права од парична помош	Број на решенија за престанок со констатирана неоснована	Вкупен износ на средства по решенија кој што треба да се врати	Спогодби за поврат на рати											
			2022 година			2023 година			2024 година			до 09.2025		
			Број на склучени спогодби	Вкупен износ по спогодби	Вратен износ	Број на склучени спогодби	Вкупен износ по спогодби	Вратен износ	Број на склучени спогодби	Вкупен износ по спогодби	Вратен износ	Број на склучени спогодби	Вкупен износ по спогодби	Вратен износ
Битола	78	388	5	166	30	3	114	52	34	1.348	204	7	281	36
Куманово	3.980	2.527	107	798	1.177	93	254	269	110	1.095	973	95	233	254
Штип	1	2	1	2	2	-	-	-	17	769	396	-	-	-
Тетово	0	0	-	-	3.095	1	81	-	46	4.189	-	30	1.921	-
Центар	4	223	1	27	21	2	56	21	14	704	97	5	154	20
Гази Баба	74	1.941	4	98	29	5	114	106	13	1.338	227	9	510	455
Чаир	86	2.477	15	-	386	18	-	1.201	36	-	1.682	28	-	523
Карпош	0	0	-	-	-	-	-	-	55	0	107	18	-	227
Шуто Оризари	3	98	1	-	60	2	46	16	1	4	4	1	15	36

*Напомена: За дел од решенијата за престанок со констатирана неоснована исплата, средствата се вратени еднакратно од страна на корисниците.

*Податоците се добиени од ЦСР

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

59

ПРИЛОГ БР. 5

Просечен број на корисници на права од социјална заштита по стручен
работник по ЦСР за 2024 година

ЦСР	Просечен број на корисници	Вкупен број на стручни работници	Просечен број на корисници по стручен работник
Скопје-Центар	4.720	5	944
Скопје-Карпош	5.396	9	600
Скопје-Шуто Оризари	3.391	6	565
Тетово	14.680	26	565
Битола	5.535	11	503
Скопје-Кисела Вода	4.476	9	497
Скопје-Гази Баба	4.896	10	490
Прилеп	7.082	20	354
Куманово	10.539	32	329
Штип	3.222	11	293
Скопје-Чаир	4.094	14	292
Делчево	1.307	9	145

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

_____

Република Северна Македонија

Republika e Maqedonisë së Veriut

Министерство за социјална
политика, демографија и младиMinistria e Politikës Sociale,
e Demografisë dhe e të Rinjve

- Сектор за социјални услуги -
- Sektori për Shëbime Sociale -

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËTOR I REVIZIONIT
СКОПЈЕ, ШКУП

Примено: Përqipuar më: 08.05.2026			
Орг. Едини. №/ орг.	Број №	Прилог: Shtojcën	Вреќаност: Ligera:
	22-588/3		

Архивски број: 10-2985/2

Датум: 29-04-2026

До: Државен завод за ревизија

Предмет: Забелешки по однос Нацрт извештај за извршена ревизија

Врска Ваш број: 22588/1 од 26.03.2026

Почитувани,

Во врска со дописот под горенаведениот број и датум, којшто се однесува на Нацрт извештај за извршена ревизија на усогласеност на тема: „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ кај Министерството за социјална политика, демографија и млади, Министерството го дава следното мислење:

Со опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување ревизорски техники и методологија, врз основа на извршената ревизија Државниот завод за ревизија заклучи дека системот и активностите за остварување, исплата и контрола на правата од социјална заштита не се во согласност во сите материјални аспекти со релевантната законска и подзаконска регулатива.

Во Извештајот се наведува дека со ревизија на успешност е опфатен периодот од 2022 година заклучно со месец јуни 2025 година

Ревизијата на усогласеност од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година, донесена согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата на усогласеност на тема: „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ ги опфати активностите поврзани со остварување на правата на парична помош од социјална заштита во Република Северна Македонија и нивната исплата која се реализира преку ЦСР во рамките на МСПДМ.

- Сектор за социјални услуги -
- Sektori për Shëbime Sociale -

Темата на ревизијата е поврзана и со остварување на целите за одржлив развој кои се утврдени од страна на Обединетите нации и се промовирани како „Глобални цели за одржлив развој“ и истите претставуваат една од приоритетните цели на Државниот завод за ревизија согласно Стратешкиот план за ревизија за периодот 2024 - 2027 година.

По однос Нацрт извештајот за извршената ревизија Министерството за социјална политика, демографија и млади ги дава следните забелешки:

1. Т.3.1.1 став 1 алинеја 1

Во Правилникот за начинот на остварување на правото на гарантираната минимална помош, утврдување на состојбата на приходите, имотот и имотните права на домаќинството, определувањето на носителот на правото, образецот на барањето и потребната документација кој што е во примена, а истиот е објавен во Службен весник на Република Северна Македонија бр.2/26 на 5.1.2026 година и прикачен на веб страницата на Министерството за социјална политика, демографија и млади, образецот на барањето кој што е прилог 1 кон наведениот правилник и прилозите кон барањето кои што се наведени дека ги доставува подносителот на барањето се во согласност со членот 7 во кој што точно е пропишана потребната документација за остварување и користење на правото на гарантирана минимална помош како и документите кои ги прибавува подносителот на барањето при поднесување на барањето за остварување на правото на гарантирана минимална помош.

2. Т.3.1.4 став 2

Согласно член 276 од Законот за социјалната заштита, стручните работници во работата со корисниците го применуваат пристапот на водење случај. Дополнително, во Прирачникот за интегрирано водење случаи се вградени стандардни оперативни процедури и насоки за водење на документацијата, кои се наменети за сите стручни работници во центрите за социјална работа во Република Северна Македонија и претставуваат предуслов за унифицирано и стандардизирано постапување при администрирање и остварување на правата, користење на услугите од социјалната заштита, како и при вршење на јавните овластувања.

Во теоријата и стручната литература од областа на социјалната работа, доминантен е холистичкиот и интегриран пристап, при што корисникот се разгледува во контекст на неговото семејство/домаќинство и пошироката социјална средина. Овој пристап

- Сектор за социјални услуги -
- Sektori për Shëbime Sociale -

подразбира дека интервенцијата не се ограничува на поединечно право или услуга, туку се базира на сеопфатна проценка на потребите, ризиците и ресурсите на семејството како целина.

Семејствата во социјален ризик се карактеризираат со меѓусебно поврзани и кумулативни проблеми, при што секој идентификуван ризик може да биде индикатор за постоење или развој на дополнителни социјални предизвици. Оттука, навремената и сеопфатна проценка овозможува рана идентификација на ризиците и соодветно планирање на интервенции, со цел нивна превенција и намалување на можноста за ескалација.

Во спротивно, изолираниот пристап, фокусиран исклучиво на остварување на поединечни права или услуги, може да доведе до пропуштање на поширокиот контекст и доцна реакција, што понатаму резултира со поинтензивни, посложени и поскапи интервенции од страна на стручните служби.

Во таа насока, не се прави разлика во однос на видот на правата што ги користи корисникот (парични надоместоци, социјални услуги или други постапки), ниту постои формална специјализација на стручните работници исклучиво во една област (парични надоместоци, услуги или јавни овластувања), туку се обезбедува интегриран пристап заснован на потребите на корисникот и неговото семејство.

3. Т.3.2.3 став 3 алинеја 1

Проблемот со идентификување на корисници на странска пензија кои воопшто не можат да се откријат преку постојните системи, освен во случај кога барателот сам ќе го пријави овој факт е познат на МСПДМ. Во неколку наврати реализирани се состаноци со ФПИОМ и Народна Банка на РСМ, но поради не постоење на систем за евиденција министерството нема начин како да ги прибира овие податоци.

4. Т.3.2.3 став 3 алинеја 4

Во СПИЛ апликацијата никогаш не било предвидено дека треба да се врши автоматско намалување на износ на паричниот надоместок за Посебен додаток. Дополнително, системот МОЖЕ САМО да предупреди, а не и да намали износ. Согласно законската регулатива намалувањето на износот единствено се прави со донесување на решение од страна на стручен работник, системот автоматски не смее да намалува износ.

- Сектор за социјални услуги-
- Sektori për Shëbime Sociale -

5. Т.3.2.3 алинеја 5

Постои контрадикторност помеѓу наодите во другите делови на документот и овој став, бидејќи се препорачува месечната размена на податоци на корисници на одредени парични надоместоци која вообичаено се врши на 27миот или 28миот ден во месецот да се помести порано, што е во спротивност со заложбите за намалување на несоодветно исплатени средства. Подоцнежното повлекување на податоците овозможува пресметките на месечните износи да бидат врз основа на последни реални податоци за корисниците.

6. Т.6.1 алинеја 2

Во Законот за општа управна постапка не постои член за продолжување на право, туку за повторно остварување на право. Ова начело произлегува од одредбите што уредуваат:

- Поведување управна постапка по барање на странка
- Дека правата се утврдуваат со решение врз основа на фактичка состојба во моментот на одлучување

Се поврзува со член 49 од ЗОУП – поведување постапка по барање на странка. Правото на туѓа нега се признава со решение за определен период, врз основа на наод, оцена и мислење на стручна комисија и по тој период не се продолжува автоматски, туку се поднесува ново барање и повторно се врши процена на здравствената состојба. Органот мора да утврди актуелна фактичка состојба (дали и понатаму има потреба од туѓа нега)

7. Препораки т.10

Од страна на Министерството за здравство на 14.10.2014 година донесен е Правилник за начинот на вршење на ревизија на наодот, оцената и мислењето за потребата од помош и нега од друго лице, конзилијарното мислење и наод за додаток за слепило и мобилност и додаток за глувост, објавен во Службен весник на РМ, бр.150/2014 и истиот е потпишан од тогашниот министер за здравство Никола Тодоров.

Во содржината на Правилникот за начинот на вршење на ревизија на наодот, оцената и мислењето за потребата од помош и нега од друго лице, конзилијарното мислење и наод за додаток за слепило и мобилност и додаток за глувост, во членовите 1,2, 3, 4 и 5 пропишан е начинот на вршење на ревизија на наодот, оцената и мислењето за потребата од помош и нега од друго лице, конзилијарното мислење и наод за додаток за слепило и мобилност и додаток за глувост.

- Сектор за социјални услуги -
- Sektori për Shëbime Sociale -

8. Препораки т.11

Во Законот за социјалната заштита во член 60: Правото на траен надоместок го остварува родител кој се грижел за детето до неговата 26 годишна возраст, без истото да користи услуга на вон-семејна социјална заштита, кој е невработен и не користи право на пензија, по наполнување на 62 години на живот за жена, односно 64 години на живот за маж.

Во гореименуваниот закон, право на траен надоместок за згрижувач има згрижувач кој згрижувал лице во своето семејство најмалку петнаесет години, по наполнување на 62 години на живот за жена, односно 64 години на живот за маж, кој е невработен и не користи право на пензија по која било основа.

Согласно Нацрт извештајот за извршена ревизија и горенаведените забелешки на Министерството за социјална политика, демографија и млади, укажуваме дека Министерството работи на надминување на констатираните недоречености, неусогласености и системски слабости кои влијаат на ефикасноста и законитоста на системот.

Со почит,

МИНИСТЕР
Fatmir Džani

Изработил: Весна Јанакиевска
Валентина Петровска Дукоска
Елизабета Куновска

Контролирал: м-р Слободанка Лазова Здравковска

Одобрил: Drita Asllani

Согласен: Fatmir Sabriu, Државен секретар

**Одговор
на забелешки на
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

Добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на усогласеност на тема: „Исплата на права на парична помош од социјална заштита“ кај Министерството за социјална политика, демографија и млади број 22-588/1 од 26.03.2026 година, од страна на г. Фатмир Лимани, министер број 10-2985/2 од 29.04.2026 година, заведени во Државниот завод за ревизија под број 22-588/3 од 08.05.2026 година.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

1. **Забелешката на точката 3.1.1., став 1, алинеја 1,** која се однесува на неусогласеност помеѓу одредбите од Правилникот за начинот на остварување на правото на гарантирана минимална помош и содржината на образецот на барање за остварување на правото по однос на обезбедување на потребната документација претставува **известување** за преземените активности за спроведување на дадената препорака. Со донесување на нов Правилник за начинот на остварување на правото на гарантирана минимална помош, утврдување на состојбата на приходите, имотот и имотните права на домаќинството, определување на носителот на правото, образецот на барањето и потребната документација, во јануари 2026 година, каде што образецот на барањето кој што е прилог на правилникот и прилозите кон барањето се во согласност со одредбите од правилникот.
2. **Забелешката на точката 3.1.4., став 2,** која се однесува на недоследно комплетирање на електронските и хартиените досиеја на корисниците во ЦСР што го отежнува следењето и контролата на постапките за остварување на правата од социјална заштита и го зголемува ризикот од неправилно утврдување на правата, претставува **известување** за примена на интегриран пристап заснован на потребите на корисникот и неговото семејство од страна на стручните работници, кое ревизијата го имаше во предвид при извршување на ревизијата, но истото не ја менува утврдената состојба.
3. **Забелешката на точката 3.2.3. став 3, алинеја 1,** која се однесува на состојбата дека дополнителна потешкотија при обезбедување на податоците кои влијаат врз остварување на правото од социјална заштита претставува идентификувањето на корисници на странска пензија, кои воопшто не можат да се откријат преку постојните системи, освен во случај кога

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 1

_____

барателот сам ќе пријави, претставува **известување** дека оваа состојба е позната на МСПДМ, но поради непостоење на соодветен систем за евиденција, министерството нема можност да ги прибира овие податоци, што ревизијата го имаше во предвид при извршувањето на ревизијата.

4. **Забелешката на точката 3.2.3. став 3, алинеја 4**, која се однесува на отсуство на вградени системски контроли поради што на корисник на кој му престанало правото на ГМП, продолжила исплатата на посебен додаток за дете со попреченост со зголемен износ од 25%, иако повеќе не ги исполнувал законските услови (за зголемувањето), а неправилноста не била утврдена ниту при редовните годишни преиспитувања во ЦСР, **делумно се прифаќа**, во насока на терминологско прецизирање што соодветно ќе биде прилогодено во Конечниот извештај.
5. **Забелешката на точката 3.2.3., став 3 алинеја 5**, која се однесува на системската размена/преземање на податоци кои влијаат врз остварување на правото по службена должност со дел од надлежните институции, која се врши еднаш месечно (на крајот од месецот) и создава значајни предизвици за стручните работници **не се прифаќа**, од причина што не се доставени дополнителни докази кои ја оспоруваат констатираната состојба, а воспоставената динамика на обезбедување на податоците го отежнува навременото и точно спроведување на постапките и може да влијае на точноста и законитоста на исплатите на правата.
6. **Забелешката на точка 6.1, алинеја 2**, која се однесува на тоа дека повторното користење на правото по контролен преглед, односно по истекот на важноста на решението, не претставува продолжување на постојното право, туку започнување на нова управна постапка, **не се прифаќа**, од причина што ревизијата не го оспорува постојниот начин на уредување на постапката, туку укажува на потребата од преиспитување на законската регулатива со цел намалување на временскиот прекин помеѓу истекот на важноста на постојното решение и донесувањето нова одлука од страна на надлежниот орган.
7. **Забелешката на препораката број 10**, која се однесува на потребата од донесување на подзаконски акт за уредување на начинот на вршење на ревизија на наод, оцена и мислење за потребата од помош и нега од друго лице, конзилијарното мислење и наодот за надоместок заради попреченост во соработка со министерот за здравство **не се прифаќа** од причина што не се доставени дополнителни докази за оспорување на утврдената состојба. Имено, иако во забелешката е наведено дека на 14.10.2014 година е донесен подзаконскиот акт, истиот е донесен врз основа на претходниот Закон за социјалната заштита, кој е вон сила. Со оглед дека важечкиот Закон за социјална заштита е донесен во 2019 година потребно е донесување на

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 2

_____

соодветен подзаконски акт усогласен со важечката законска рамка.

8. **Забелешката на препораката број 11**, која се однесува на дополнување на Правилникот за начинот на остварување на правото на траен надоместок за родител или згрижувач, образецот на барањето и потребната документација, каде ќе се пропише обезбедување на соодветен документ – потврда, со кој ќе се потврди исполнувањето на законскиот услов детето со попреченост за кое се грижел родителот, барател на правото, да не било сместено во установа за вон-семејна заштита, претставува **известување** за одредбите од законската регулатива, кои ревизијата ги имаше во предвид при извршување на ревизијата и истото не ја менува утврдената состојба.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор   3

_____